Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 46 (4741).
25 ФЕВРАЛЬ 1982 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҚИШЛОҚҚА — САМАРАЛИ ЁРДАМ

Ҳамиша мададкормиз

Қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойида деҳқончиликнинг кўпгина муҳим масалалари ҳал этилди, бу биз тошкентлик машинасозларга ҳам дахлдордир. Мен пахтачиликни, ғаллачиликни, сабзавотчиликни ва бошқа дала ишларини комплекс механизациялашни кўзда тутаман.

Бизнинг корхонамизда чигит экиш сеялкалари ва тупроққа гербицид сочадиган мосламалар тайёрланади. Бу йил биз қишлоқ меҳнаткашларини янги техникамиз билан қувонтирамиз. Бу йилги экиш мавсумига «СХУ—4» маркали янги универсал сеялканинг 20 та тажриба намунасини тайёрлаймиз. Бу агрегат 60 ва 90 сантиметрли эгат ораларида бирдай ишлайди. Унинг чигит экилишини назорат қиладиган электрон системаси бор.

«СХУ—4» сеялкасини яратиш устида завод коллективи узоқ вақт, кунт билан ишлади. Ахир, ҳар қандай янги иш катта қийинчиликлар билан боғлиқ-да. Айниқса, биз йиғувчилар янги агрегатлар далаларда қандай ишлаши мумкинлигига бефарқ қараб туролмаймиз.

Завод коллективи 20 апрелга қадар қишлоққа сеялкалар, тупроққа гербицид сочадиган мосламалар, улар учун эҳтиёт қисмлар етказиб бериш бўйича тўрт ойлик топшириқни бажариш бўйича социалистик мажбурият олган. Ҳозир ишлаб чиқаришда кишилари енг шимариб меҳнат қилмаётган цех ёки участка йўқ.

Мен бошчилик қилаётган бригада йиғув конвейерида ишлайди. Биз тўла комплектлашган сеялкаларни йиғамиз. Ҳар бир машинани шундай йиғамизки, буюртмачи унинг сифатидан миннатдор бўлади, сифати ҳақида бизга реклама ция юбормайди. Мақсадимиз ҳам зичланган программада ишлаб, тайёрланаётган агрегатларнинг сифатини пасайтирмасликка интилишдан иборат.

Деҳқонларга шундай дегим келаяпти: Ватанимиз юбилейи йилида «оқ олтин» етиштириш бўйича дадил планлар қабул қилдингиз. Биз тошкентлик машинасозлар ишлаб чиқараётган техника воситаларимиз билан сизнинг оғирингизни енгил қилишга ҳамиша шаймиз.

А. АБДУШОҲИДОВ,
«Узбексельмаш» заводи бригада бошлиғи.

НОВАТОРЛАР ИЗЛАНИШДА

1-механика-йиғув цехида ишчилар алоҳида бир кайфиятда меҳнат қилишаяпти. Бундай муҳит коллективда одатда меҳнат ижодкорликни тақозо этганда ва ижодий жараён ҳаммани ва ҳар бир ишчини жалб этганда юз беради.

Цех бошлиғи Алексей Петрович Портнов янги «ПДТ—125» машинаси халқ хўжалигига нақадар зарурлиги ҳақида гапирди. Бу машина дренаж қувурларини ювади. Шўр босиб кетганлиги оқибатида қанчадан-қанча ерларга экин экилмаяпти. Бу ерлар деҳқончиликка яроқсиздир. Янги машина дренаж қувурларини ётқизадиган агрегат ва «КТ—5» қувур ётқизгич крани билан бирга бўз ерларни ўзлаштириш, уларни гуллаган бўстонга айлантириш имконини беради.

Эсимда, шундай вақтлар бўлгандики, ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси ходимлари ўз устахоналарида янги техникани яратишарди-ку, кейин энг қийин муаммони — бу машинани қайси заводда ялпи ишлаб чиқариш мумкинлиги масаласини ҳал этишарди. Ҳозир конструкторлар тажриба-механика экскаватор ремонти заводи билан мустаҳкам алоқа ўрнатдилар. Эндиликда уларни тез-тез корхонада, айниқса янги машина йиғилаётган конвейерда кўриш мумкин. Улар ўз ижодлари маҳсули қандай ишлаб чиқазилаётганлигини кузатиб, машинасозларга ёрдам беришга ҳаракат қилишади. Биргаликдаги иш фақат фойда келтиради. Баъзан ишчилар янги техниканинг конструкциясига баъзи бир ўзгаришлар киритишади, конструкторлар бунинг учун уларга раҳмат айтишади.

Алексей Петрович цехнинг энг яхши рационализатори — катта мастер Яков Ефимович Мицковскийни биз билан таништирди. У «КТ—5» қувур ётқизгичидаги редуктор конструкциясини ўзгартирди. Бунинг натижасида агрегатнинг қувватини камайтирмаган ҳолда ундаги бир қатор узелларни олиб ташлаш имконини туғилди.

Яков Ефимович ўзининг бу киритган янгилиги ҳақида ҳатто жилмайиб гапиради:

— Бир куни мен насосни ҳаракатга келтирадиган узелга разм солдим. Унинг деталлари жуда кўп эди. Камайтириш мумкин эмасмикан, деб ўйланиб қолдим. Шундай қилиб, бир куни дам олиб ўтириб, редуктор тишлари миқдорини санадим. У иккитадан ўнтагача эди. Ундаги ортиқча оралиқ деталлар мотор ишида қўшимча қийинчилик туғдирарди.

Заводдагилар сув солинадиган система конструкцияси шаклини ўзгартиришди. Бунинг натижасида «ПДТ—125» машинаси учун цистерна тайёрлаш осонлашди ва тезлашди. «КТ—5» кранида механик приводни гидравлик привод билан ўзгартиришди. У мустаҳкамроқ бўлиб қолди, краннинг меҳнат унумдорлиги ўсди. Эндиликда бу ерда бу механизм учун зарур бўлган барча деталлар шу ерда тайёрланади.

Кимдир яқинда республика Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлиб, деҳқончилик учун янги техника билан қизиқди. Шу ерда бошқа машиналар қатори дренажлар учун, шу жумладан, яқинда ялпи ишлаб чиқаришга қўйилган «ПДТ—125» агрегати учун зарур бўлган ускуналар комплексини кўрди.

Лекин заводнинг асосий иши гидромелиоратив ишларни бажарадиган экскаваторларни ремонт қилишдан иборатдир. Масалан, Николай Васильевич Какаулин бу иш билан 40 йилга яқин вақтдан бери шуғулланмоқда. Слесарь-йиғувчи Идрис Гиндулин, газ-электр пайвандчи Владислав Арефьев ва бошқа ишчилар тажрибали мутахассислар саналишади. Ўтган йили цех йиллик топшириқни Улуғ Октябрнинг 64 йиллигига қадар бажарди. Бу йил эса йиллик программани ўн ойда бажариш мажбуриятини олди.

Н. КОЗИНСКИЙ.

* * *

СУРАТДА: дренаж қувурларини ювиш учун мўлжалланган машиналар комплекси.

ТРАКТОР КОНВЕЙЕРИДАН

Йил сайин республиканинг пахтачилик хўжаликларига кўпроқ техника етказиб берилябти. Шунга қарамасдан бизнинг маҳсулотимизга бўлган талаб тобора ортмоқда. Чунки, барча қишлоқ хўжалиги машиналари асосан бизнинг тракторларимиз «елкаси»га ўрнатилади.

Тракторсозлар коллективи КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, 1982 йил учун оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Жумладан, планга қўшимча қишлоққа пахтачиликка мўлжалланган 300 та трактор етказиб берилади. Бизнинг кўпгина «пўлат отларимиз» баҳорда экиш мавсумида иштирок этади. Йиллик топшириққа қўшимча 100 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар реализация қилинади.

Коллектив ишлаб чиқарилаётган техниканинг техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш устида тинмай қайғурмоқда. Жумладан, такомиллаштирилган, кузовининг ҳажми катталаштирилган автоматик ярим прицепнинг конструкциясини тайёрлашни тугаллаш, тажриба намуналарини ишлаб чиқариш, завод синовидан ўтказиш белгиланган.

Тошкент трактор заводи Сирдарё область Ильич районидаги Герман Титов номли совхозга оталиқ қилади. Чўлқуварлар тракторсозлардан мунтазам ёрдам олиб туришибди. Айниқса пахтакор учун энг долзарб дамларда — ерга чигит қадаладиган ва «оқ олтин» ҳосили йиғиб-териб олинадиган кезлардаги ёрдам салмоқли бўлаяпти.

Бу пайтда механизаторларга машиналар ремонтида ёрдам берилади. Заводнинг кўчма автоустахонаси ойлаб совхоз далаларида хизмат қилади.

ХИЛЛОВЧИ УЮРМА

Сунъий уюрма чигитни кўтариб ҳар бир донасидаги момиқни учирди ва сўнгра тўқини бир секцияга, пучини иккинчи секцияга туширди. «Сирдарьязаготхлопкопром» бирлашмасининг бир группа рационализаторлари ишлаб чиққан пневматик машина чигитни туксизлантириш ва хиллашдан иборат икки операцияни бирлаштирди.

Илгари чигит калибрловчи механизмга тушарди ва шу механизм уни фракцияларга қараб ажратарди. Уруғликни бундай хиллаш унча пухта эмасди: экишга яроқли тўқ чигитларнинг бир қисми пуч чигитларга аралашиб кетарди: ёхуд аксинча бўларди. Натижада уруғлик сифати пасайиб кетарди. Бирлашма мутахассислари ишлаб чиққан янги технология хиллаш сифатини оширди. Бу эса пировард натижада пахта ҳосилдорлигига таъсир кўрсатади.

Гулистон пахта заводида биринчи янги машина монтаж қилинди ва беш йиллик иккинчи йили уруғлигини тайёрлаш технологик занжирга қўшиб юборилди. Бу орада бирлашма устахоналарида шу самарали техникани кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

(ЎзТАГ).

ИШ УСЛУБИ ВА МЕТОДЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Тошкент шаҳри ҳуқуқ муҳофазаси органларининг партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг жамоат тартибини муҳофаза этиш ва жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш бўйича ишларни яхшилаш тўғрисидаги қарори бажарилишининг бориши ва КПСС Марказий Комитети ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорлари ҳамда унда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқидан маъмурий органларнинг коммунистлари учун келиб чиқадиган вазифаларни муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. УМАРОВ доклад қилди.

КПСС XXVI съездида, деб таъкидлади докладчи, социалистик турмуш тарзининг маънавий асосларини мустаҳкамлаш, янги инсонни шакллантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди, текинхўрлик, порахўрлик, чайқовчилик, социалистик мулкни талон-тарож қилишга ва бошқа қонунчилик бузилишларига қарши қатъий кураш олиб бориш зарурлиги таъкидлаб ўтилган эди.

Ўзбекистон пойтахтининг маъмурий органлари ходимлари социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш юзасидан катта иш олиб боришяпти. Ҳуқуқ муҳофазаси органларининг ходимлари профилактика ўтказишяпти. Улар меҳнат коллективларида тез-тез бўлиб туришади. Ўтган йили улар 47 мингдан зиёд лекция, суҳбат, докладлар ўқишди.

Қонунчиликни мустаҳкамлаш учун курашда ҳуқуқ муҳофазаси органларининг партия ташкилотлари муҳим роль ўйнамоқдалар. Улар коммунистларни қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этмоқдалар. Шаҳар ва район партия ташкилотлари пленумлари, актив йиғилишлари ва бюроларида, халқ депутатлари Советларининг сессияларида қонунчиликни ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш масалалари мунтазам муҳокама этиляпти. Қонунчилик бузилишининг олдини олиш ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш бўйича олиб борилаётган иш практикасидан партия комитетлари бюролари тасдиқлаган комплекс планлар мустаҳкам ўрин олмоқда. Олиб борилган барча бу ишлар ижобий натижа берди.

Бироқ докладчи ва музокарада сўзга чиққан Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси партия комитети секретари М. Моторигин, Куйбишев район прокурори Х. Тожиев, шаҳар прокуратурасининг бўлим бошлиғи И. Ким, Фрунзе район ички ишлар бўлими бошлиғининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари А. Алиев, Чилонзор район халқ судининг раиси С. Багдасарова, Акмал Икромов район ижроия комитети ички ишлар бўлимининг ОБХСС бошлиғи К. Мирзажонов, шаҳар адвокатлар коллегияси партия ташкилотининг секретари А. Тарасов, Тошкент шаҳар суди партия ташкилотининг секретари Н. Мингалеева, ҳуқуқ муҳофазаси органлари фаолияти партия улар олдига қўйган талабларга ҳали тўла жавоб бермаётганини таъкидлашди.

Ички ишлар органлари ҳамма вақт ҳам профилактик ишларга, текинхўрларни ва илгари судлангaнларни ижтимоий-фойдали меҳнатга ўз вақтида жалб этишга етарлича эътибор бераяпти, деб бўлмайди.

Ҳали балоғатга етмаганлар билан ишлашнинг ҳамма имкониятларидан тўла фойдаланилмаяпти. Маъмурий органлар маориф, ҳунар-техника таълими органлари, балоғатга етмаганлар иши билан шуғулланувчи ижроия комитет комиссиялари, комсомол билан алоқани янада мустаҳкамлашлари, ёшлар ўртасида тартиб бузилишларига олиб келаётган сабабларни йўқотишга ва тартиб бузилишларининг олдини олиш бўйича ҳамкорликда иш олиб боришлари керак. Социалистик мулкни талон-тарож қилишга, порахўрликка, чайқовчиликка қарши курашни янада кучайтириш зарур.

Ҳуқуқ пропагандаси ишини тубдан яхшилаш керак. Маъмурий органларнинг муваффақиятли иш олиб бориши кўп жиҳатдан партия ташкилотлари фаолиятига, улар шахсий составини тарбиялашга кўрсатадиган таъсирига боғлиқ. Маъмурий органларнинг партия ташкилотлари сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилашга, қонунчиликни ва хизмат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган муайян ишларни олиб бормоқдалар. Бироқ кадрларни жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масаласида кўпгина нуқсонлар бор. Партия ташкилотлари иш савиясини оширишга, ходимларнинг ишчанлик ва сиёсий сифатларига таъсир этсин, топширилган иш учун юксак масъулият ҳисси уйғотсин.

Вазифа шундан иборатки, ҳуқуқ муҳофазаси органлари фаолиятини ва улар ишини координация қилишни яхшилаш, уларнинг иш услуби ва методларини такомиллаштириш, қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш юзасидан хизмат ва партиявий бурчларини бажариш учун барча звенолар ходимларининг масъулиятини ошириш керак. Партия ташкилотларининг амалий фаолиятни яхшилашга таъсирини кучайтириш, ҳуқуқ бузилишларига қарши кураш ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш учун жамоатчилик ёрдамидан кенгроқ фойдаланиш лозим.

Партия активи йиғилиши қатнашчилари қарор қабул қилишди. Унда таъкидланишича, бу органлар ходимлари партия қўйган вазифаларни муваффақиятли бажарадилар, бундан буён ҳам коммунистик жамият қуришнинг улуғвор ишига ўзларининг бутун куч-тажриба ва билимларини сарфлайдилар, совет кишилари тарихий зафарларини кўз қорачиғидек сақлайдилар, уларнинг бунёдкорлик меҳнатини муҳофаза этадилар, пойтахтимиз Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун курашга салмоқли ҳисса қўшадилар.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқаро ҳамкорлик ва қуролсизланиш учун курашаётган Австралия ташкилотининг мактубига жавоби эълон қилинган.

✦ 23—24 февраль кунлари КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада юксалтириш тўғрисида партия XXVI съездининг йўл-йўриқлари, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилди.

КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари Москва Олимпиадасини ўтказиш учун барпо этилган кўпгина спорт объектларида бўлдилар, физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада юксалтириш манфаатларини кўзлаб улардан оқилона фойдаланиш тажрибаси билан танишдилар.

СТУДЕНТЛАР ПРАКТИКАДА

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ўзбек филологияси факультетининг кечки ва сиртқи бўлими студентлари Собир Раҳимов районидаги Беруний номли 249-ўрта мактабда педагогик практика ўтамоқдалар.

Студентлар дарс бериш билан бирга ўқувчилар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кенг кўламда олиб боришмоқда. Студентлардан М. Миржалолова, Ш. Исокова, Ю. Толипова, Л. Қосимхўжаева, М. Сидиқовалар айниқса ўқувчилар билан яқиндан танишиб, қизиқарли учрашувлар, суҳбатлар ташкил этмоқдалар.

Практикага университетнинг тажрибали ўқитувчиларидан доцентлар С. Хайдаров, А. Ашрапов, Ф. Убаева, Ғ. Шарипов, Р. Ёдгоров ва бошқалар раҳбарлик қилмоқдалар.

Студентларнинг зачёт-дарслари мазмунининг чуқурлиги, методик жиҳатдан яхши ишланганлиги, кўргазмали қуроллар билан жиҳозланганлиги ва турмуш билан мустаҳкам боғланганлиги жиҳатидан яққол ажралиб туради.

Мактаб ўқитувчиларидан М. Иноғомова, М. Хошимова ва Р. Нормуҳамедовалар студентларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

М. УМАРБЕКОВА.

ЎН ЕТТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ЎНИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари область Советн тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунининг 37-моддасига мувофиқ Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети **қарор қилади:**

Ўн еттинчи чақириқ халқ депутатлари шаҳар Советининг ўнинчи сессияси 1982 йилнинг 25 март куни чақирилсин.

Сессия муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорлари асосида шаҳар аҳолисига пассажир транспорти хизмати кўрсатишнинг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида.

2. СССР Олий Совети Президиумининг «Сайловчилар наказлари билан ишлашни ташкил этиш тўғрисида»ги Фармони талабларидан келиб чиқиб, СССР Олий Совети, Ўзбекистон ССР Олий Совет депутатларига ва халқ депутатлари шаҳар Совети депутатларига сайловчилар берган наказларни бажариш бўйича амалга оширилаётган ишлар тўғрисида.

3. Халқ депутатлари шаҳар Советининг бешинчи, олтинчи ва еттинчи сессияларида айтилган танқидий мулоҳазалар ва таклифлар бажарилишининг бориши тўғрисида ахборот.

Халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси

В. О. КОЗИМОВ.

Халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари

М. М. МАРТЬЯНОВА.

Футбол мавсуми яқин

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов раислигида футбол бўйича анъанавий Халқаро ўсмирлар турнири ташкилий комитетининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Мамлакатимиз ва чет эл мамлакатларида шуҳрат қозонган бу турнир республикамиз пойтахтида ўн иккинчи марта ўтказилади. Мусобақалар низомига кўра беллашувларда 19 ёшдан катта бўлмаган ўсмирлар иштирок этишлари мумкин. Турнирни ўтказиш тартиби қуйидагича белгиланди. Ўн команда икки кичик группага бўлинди. Биринчи группада Венгрия, ГДР, СССРнинг иккинчи ва Ўзбекистон терма командалари қатнашди. Иккинчи группада эса Грузия, Польша, Румыния, СССРнинг биринчи ва Финляндия терма командалари беллашадилар. Группаларда баҳслар ниҳоясига етгандан кейин бир хил ўринни эгаллаган командалар ўзаро беллашадилар. Ана шу йўл билан турнирнинг совриндорлари ва ғолиби аниқланади.

Анъанавий турнир қатнашчиларининг ихтиёрига Тошкент шаҳри ва Тошкент областидаги энг яхши спорт базалари топширилади. Ўйинлар Қибрай, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, трактор заводи ва «Текстильщик» стадионларида ўтказилади. Турнир қатнашчилари «Динамо», «Пахтакор», «Спартак» ва бошқа стадионларда машқ машғулотларини ўтказадилар. Турнирнинг очилиш маросими 3 март куни «Старт» стадионида бўлади.

Турнирнинг асосий совринлари — катта чинни вазаларни тайёрлаш ниҳоясига етмоқда. Москвадаги корхоналардан бирида турнир қатнашчилари ва судьялари, матбуот вакиллари ва расмий кишилар учун махсус нишонлар тайёрланди.

Ташкилий комитет йиғилишида турнир қатнашчиларининг турар жой, транспорт, озиқ-овқат билан таъминлаш, уларнинг дам олишини ташкил қилиш масалалари кўриб чиқилди. Турнирни ўтказишга стадионларни тайёрлаш, ечиниш хоналари, ювиниш хоналари, судьялар хоналарини тайёрлашга алоҳида эътибор берилди.

Саноат хроникаси

РАНГЛИ ЎЙИНЧОҚ

Пойтахтимиздаги ўнлаб корхоналар қатори пластмасса ва маиший химия буюмлари заводи коллективи ҳам СССР 60 йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқда. Бу ерда юбилей шарафига ташкил қилинган ўзаро социалистик мусобақа айниқса, яхши натижалар бермоқда.

Корхонада болалар ўйинчоқларининг турли хилларини ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилган. Айниқса, полиэтилендан қилинган ўйинчоқлар болаларга хуш келмоқда.

БУГУН

заводда болалар учун 10 донадан комплектланган рангли кубларнинг навбатдаги серияси ишлаб чиқарила бошланди. Тайёр маҳсулотлар ўз навбатида пойтахтимиз ва республикамиз шаҳарларининг савдо тармоқларига жўнатилмоқда. Тез орада корхонада ўйинчоқ автомобилларни кенг миқёсда тайёрлашга киришилади.

Завод коллективи бу йил пландан ташқари 200 минг сўмлик маданий-маиший маҳсулот ишлаб чиқаради. Ҳаммаси бўлиб эса йил охиригача 3 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади.

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

Шу кунларда шаҳримиздаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида маҳсулотларнинг энг янги ва замонавий моделларини ишлаб чиқаришга жорий этишга катта эътибор берилмоқда. Айниқса, шу ой давомида ишлаб чиқаришга жорий этилган трапеция шаклидаги, кичик ёқали ёшлар плашчи харидорларга манзур бўлмоқда. Ана шу янги маҳсулот куни кеча Давлат сифат белгиси билан тақдирланди. Бирлашма коллективи мазкур плашчлардан 5000 дона тайёрлаб бериш мажбуриятини олган.

Тикувчиларнинг асосий шиори фақат сифатли маҳсулот тайёрлаш ҳамда меҳнат унумдорлигини оширишдан иборат. Айни пайтда бу ерда тайёрланаётган маҳсулотнинг салкам 40 проценти фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилмоқда.

БИРИНЧИ ТУРКУМ

БУГУН

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-фабрикасида кремплин вилветидан тайёрланган маҳсулотларнинг биринчи туркуми пойтахтимизнинг савдо тармоқларига чиқарилди. Капрон ип билан мустаҳкам қилиб тикилган аёллар костюмлари, кўйлаклар ва болалар кийимлари ўз чидамлилиги ҳамда хушбичимлиги билан афзал туради.

Корхонада маҳсулот хилларини кўпайтиришга, уларнинг сифатига алоҳида аҳамият берилмоқда.

Кремплин вилветидан тайёрланган кийимлар корхона коллективи янги йилда ишлаб чиқаришга жорий этган бешинчи маҳсулотдир. Биринчи квартал давомида ана шу матодан 200 минг сўмликдан зиёд маҳсулот тайёрланади.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

АГРЕССОР ВА УНИНГ ҲОМИЙЛАРИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг фавқулодда махсус сессияси кўпчилик овоз билан Тель-Авивни Сурияннинг Жўлан тепаликларини аннексия қилишни қоралаб, барча мамлакатларни агрессор билан ҳарбий, иқтисодий ва бошқа алоқаларни тўхтатишга даъват этган кундан буён атиги икки ҳафта вақт ўтди. Бироқ, Байрутдан олинаётган хабарлар Исроил «қузғунлари» буни ҳатто назар-писанд қилмаётганликларидан далолат беради: улар қўшни Ливанга қарши янги агрессияга намойишкорона тайёргарлик кўрмоқдалар. Жафокаш ва қонга ботирилган бу араб мамлакати чегаралари яқинига Исроил армиясининг уч дивизияси ва механизациялашган бригадаси келтириб қўйилган, чегарага туташ районларда жадал ҳарбий машқлар ўтказилмоқда, Исроил ҳарбий самолётлари ва кемаларининг ҳавода ва Ливан соҳилларидаги ҳаракати кескин активлашиб қолди.

Урушқоқ сионистлар Фаластин қаршилик ҳаракатини йўқ қилиб ташлаш, Ливан миллий озодлик кучларини тормор келтириш ва бу мамлакатни парчалаб юбориш ниятида эканликларини ҳатто яшираётганлари ҳам йўқ.

Исроилнинг шундай беандишалик билан иш кўриб, халқаро ҳуқуқнинг ҳамма томонидан эътироф этилган нормаларини оёқ ости қилаётганлигининг, жаҳон ҳамжамиятининг хоҳиш-иродаси блиан ҳисоблашмаётганлигининг боиси нимада? Бу саволга Вашингтондан жавоб ахтариш керак: Америка империализмининг ҳар томонлама ва доимий ёрдами бўлмаганида эди, сионистлар давлати ўзини шундай тутишга журъат эта олмаган бўлур эди. Вашингтон ўз иттифоқчиси Исроил сингари беандишалик билан иш тутиб, БМТ Бош ассамблеясининг резолюциясига Тель-Авивга бериладиган ҳарбий ёрдамни яна 300 миллион доллар кўпайтириш ва уни 1,7 миллиард долларга етказиш билан жавоб берди. Давлат секретари А. Хейг Америка телевидениеси орқали нутқ сўзлаб, АҚШ Исроилнинг Яқин Шарқда ҳарбий устунликка эга бўлишини бундан буён ҳам қўллаб-қувватлайвера ди ҳамда бу районда ўзининг узоқ муддатли сиёсатини, шу жумладан Исроилга берган «қатъий ваъдалари»ни сўзсиз бажараверади, деб таъкидлади.

Бу сиёсатнинг тиғи арабларга қарши қаратилган бўлиб, ялпи тинчликка жуда катта хавф солаётганлиги эндиликда ҳеч кимга сир бўлмай қолди. Вашингтон «совет хавфи» борлиги тўғрисидаги афсонани рўкач қилиб, Тель-Авив ёрдамида Яқин ва Узоқ Шарқда ўзининг бевосита ҳарбий иштирокини мустаҳкамлаш ва шу йўл билан нефтга бой шу районда АҚШнинг стратегик манфаатларини таъминлаш учун жон-жаҳди билан уринмоқда.

Оқ уй вакили Л. Спикснинг Исроил Ливанга бостириб киришга яна тайёргарлик кўраётганлиги тўғрисидаги хабарлар муносабати билан «бонг урмаслик» керак деб ҳисоблаётганлигига Американинг БМТдаги делегацияси бошлиғи Ж. Киркпатрикнинг Сурия территориясининг Исроил томонидан босиб олиниши «аннексия эмас» деб таъкидлаганлигига ажабланмаса ҳам бўлади.

Бироқ, араб мамлакатлари Исроил ҳарбийлари ва унинг америкалик ҳомийларининг ҳаракатларига бошқача баҳо бермоқдалар. Бу мамлакатлар агрессорларнинг кирдикорларига муносиб зарба беришга қатъий қарор бергандирлар. Вашингтон ва Тель-Авивдаги телбанамо иш кўраётганлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг олий минбаридан босқинчиларга нисбатан қилинган қатъий огоҳлантиришга қулоқ солишлари керак.

Б. ШАБАЕВ,
ТАСС шарҳчиси.

Республикамиз пойтахти келаси йилнинг сентябрь ойида ўзининг 2 минг йиллик юбилейини нишонлайди. Ана шу муносабат билан шаҳримизда улкан қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Мухбиримиз Тошкент шаҳар Советн ижроия комитети архитектура-планлаштириш Бош бошқармасининг бошлиғи, Тошкент шаҳрининг бош архитектори, СССР халқ архитектори, СССР Давлат мукофотининг лауреати Собир Раҳимович ОДИЛОВ билан учрашиб, шаҳримизда юбилейга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги ва бўлажак қурилишлар ҳақида сўзлаб беришини илтимос қилди.

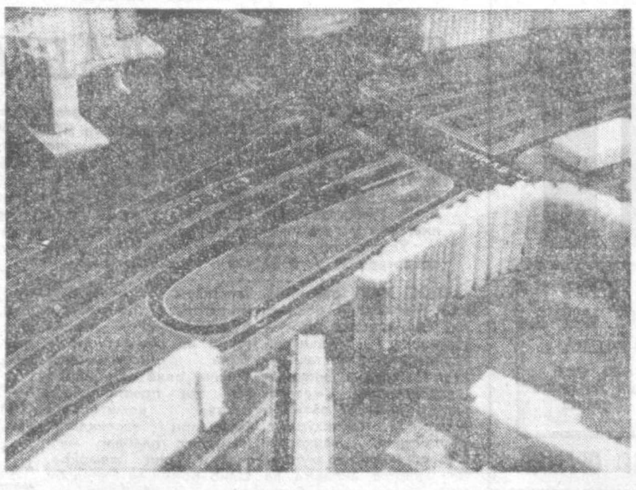

КЕЛАЖАК БУГУНДАН БОШЛАНАДИ

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

— Юбилей муносабати билан республикамиз пойтахтининг қаерларида қандай йирик объектлар қурилади?

— Ўзбекистон пойтахти 1983 йил кузида ўзининг 2 минг йиллик юбилейини нишонлайди. Бу байрамни шаҳримиз янада йил сайин мазмунан кенгайиб, ноёб архитектура ансамбллари қурилиши, янги майдон, проспектлар ташкил топиши билан кутиб олмоқда. Тошкент — мамлакатимизнинг замонавий архитектура ансамбллари қурилиши, ютуқлари мужассамлашган шаҳарларидан бирига айланди. Чорак аср муқаддам энг баланд имörати 3—4 қаватни ташкил этган республикамиз пойтахтини эндиликда В. И. Ленин майдонидаги йигирма қаватли маъмурий бино, ўн етти қаватли «Ўзбекистон» меҳмонхонаси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг редакция-нашриётлар корпуси, Ўзбекистон проспектидаги «беш оғайни» ўн тўрт қаватли иморатлар, Чорсу майдонида қад кўтарган йигирма уч қаватли «Москва» меҳмонхонаси шаҳар архитектурасини бойитди. Шуни айтиш жоизки, юксак қаватли бинолар қуришда маълум чегарадан чиқилмайди. Улар фақатгина шаҳарнинг марказий қисмида, шаҳарнинг ўндан ортиқ район маъмурий марказларининг ҳуснига ҳусн қўшади. Турар жой биноларини қуришда сейсмик шароитлар ҳисобга олинади. Меъмор ва инженерлар ҳар қандай ер силкинишларига бардош берадиган бинолар қуриш бўйича изланишлар олиб боришмоқда. Шунинг учун ҳам Тошкент юксакликка кенгаймоқда. Бундан ташқари уни кўндалангига кенгайтириш планлари ҳам ишлаб чиқилмоқда. Биз пойтахтимизда яқин ўн-йигирма йиллар ичида қандай ўзгаришлар юз бериши хусусида фикр юритмоқчимиз. Бўлажак ўзгаришлар шаҳарнинг 1995—2000 йиллардаги ривожланишини ўз ичига олган Тошкентни қайта қуриш юзасидан социал-техник, ижтимоий асосларда тасдиқланган. 2 минг йилга келиб шаҳар тахминан 35 минг гектарга кенгаяди. Бугунги кунда шаҳримиз 25 минг гектар майдонни ишғол этган. Кўплаб маданий-маиший, маъмурий ва уй-жой бинолари, саноат корхоналари, истироҳат боғлари қурилади. Янги турар жой биноларининг 75 процентини 9—12 қаватли иморатлар ташкил этади.

— Собир Раҳимович, шаҳримизда қуриладиган янги турар жой массивлари ҳақида ва янгидан-янги барпо этиладиган яшил зоналар ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз.

— Янги массивларни алоҳида барча турда хизмат кўрсатиш имконини берадиган объектлар билан бирга қуришга алоҳида аҳамият берилади. Шаҳарни қайта қуриш бош планида тошкентликларнинг меҳнати ва дам олишига қулай шароит яратиш, уларга медицина, маданий-маиший, коммунал хизмат кўрсатишни юқори савияга кўтариш, шаҳар хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришга асосий эътибор қаратилган. Пойтахтни планлаштиришни яхшилаш мақсадида ишлаб чиқариш зоналари, уй-жойлар, жамоат муассасалари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, транспорт қурилмалари ва энергетикани комплекс ташкил этиш бўйича қатор тадбирлар белгиланмоқда.

Ҳавонинг мусаффо бўлиши, шаҳарда яшил зоналарни кўпайтириш масалалари ҳам эътибордан четда қолмайди. Асосий масалаларнинг яна бири шаҳарда уй-жой танқислигини бартараф этишдир. Ҳар бир оила обод ва қулай квартиралар билан таъминланади. Бош планга кўра 2 минг йилгача оилаларнинг ҳар бир аъзоси алоҳида хонага эга бўлади. Тошкент шаҳрида ва унинг турар жой массивларида янги саноат корхоналари қуришга барҳам берилади. Мавжуд корхоналарнинг қуввати маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ишловчилар сонини кўпайтирмасдан, меҳнат унумдорлиги суръатини ўстиришга, шаҳардан ташқарида, область территориясида йирик корхоналарнинг филиалларини ташкил этиш орқали амалга оширилади.

Турар жой массивларида бир қанча ўзгаришлар бўлади. Юнусобод, Чилонзор, Қорақамиш, Авиасозлар шаҳарчаси, Сергели, тракторсозлар, марказий қурилиш турар жой районларида ҳар 3—4 кварталида аҳолининг сонидан қатъий назар маиший хизмат кўрсатиш, савдо марказлари ташкил этилади. Фарҳод ва Волгоград кўчалари муюлишида барча массивларнинг маъмурий маркази ҳамда баланд уйлар, йирик савдо ташкилотлари, бир нечта томоша зали бўлган кинотеатр, кафе, катта бозор қурилади. Педагогика кўчасининг ҳар икки томонида умумий ҳажми 200 минг квадрат метр бўлган янги турар жой иморатлари қад кўтаради.

Бош планнинг техник-иқтисодий асосларига кўра Тошкент, Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари атрофида яшил зоналар ташкил этилади. Булар шаҳарнинг ҳавоси доимо тоза ва мусаффо бўлишини таъминлайди. Шаҳар ичида алоҳида дам олиш зоналари кўпайтирилади. Уй-жойлар, жамоат бинолари қурилиши ҳажмини ошириш мақсадида бинокорлик саноатининг базаси ривожлантирилади. Транспорт ҳаракатига қулайликлар яратиш учун янги йўллар, ер ости йўллари қурилади. Ҳар бир киши уйидан меҳнат қилаётган жойига ёки маиший хизмат кўрсатиш, савдо марказига бориш учун узоғи билан 40 минут сарфлайди.

— Яқин йиллар ичида шаҳримизнинг марказий магистралларидан бири бўлмиш Карл Маркс кўчаси ҳозиргига нисбатан қарийб 2 марта кенгайтирилиб, обод ва кўркам бульварга айлантирилади. Сайргоҳ бульварда куй оҳангига мос ҳолда автоматика йўли билан ранг ва йўналиши ўзгариб турадиган фонтанлар, болалар шаҳарчаси, чойхона, кафе, кинотеатр бинолари қад кўтаради. Бульвар билан Ленинград кўчалари ўртасидаги ҳозирги М. Горький номли рус драма театри жойлашган майдонда унча катта бўлмаган бир неча магазинлар ва шаҳарнинг энг йирик савдо маркази қурилади. Навоий проспектида М. Горький номли театр учун янги бино, 18 қаватли республика информацияҳисоблаш маркази. Марказий бозор ўрнида уч залли «Билимлар уйи», 16 қаватли эксперименталь уй, Пушкин кўчасида уч залли «Фестиваль» кинотеатри барпо этилади. Бу санъат кошонаси асосан ҳар икки йилда шаҳримизда анъанавий ўтказилаётган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари халқаро кинофестивали тантаналарининг маркази сифатида лойиҳаланган. Унинг учта асосий залларида кинофильмлар намойиш этилади. Залларга фильмни уч тилда таржима қилиб берадиган қурилмалар ўрнатилади. Катта залга стереофоник овоз берилади. Бундан ташқари кинотеатрда 150 ўринли Матбуот маркази ва ҳар бири 50 кишига мўлжалланган мультфильмлар, ҳужжатли фильмлар кўрсатиладиган заллар бўлади. «Ўзбекистон» меҳмонхонаси ёнида қад кўтарадиган бу кинотеатр ҳамшаҳарларимизга ва меҳмонларимизга катта қулайлик яратади. Кинотеатрдан чиқиб озгина юрилса метрога, автобус, троллейбус, трамвай ёки таксиларнинг бекатларига етиб келинади. Навоий проспектида «Дўстлик» меҳмонхонаси қаршисида 17 қаватли бинолар комплекси — жумладан Навоий номли кутубхона қад кўтаради. Ленин майдонининг шимол томонида эса, яъни шаҳар милиция мактаби ёнида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг кўп қаватли корпуслари қурилади.

Ҳамид Олимжон майдони ҳам жуда гўзаллашади. Бу ерда ўзбек шоирига ҳайкал ўрнатилади, савдо маркази ва 20—30 қаватли замонавий турар жой бинолари қад кўтаради. 1983 йилнинг охирига келиб Максим Горький майдонидаги Комсомол 40 йиллиги кўчаси яқинида кўп қаватли шинам турар жой бинолари қурилади.

Охунбобоев майдони бугунги кунда реконструкция қилинмоқда. Бу ерда минг кишилик 23 қаватли «Москва» меҳмонхонаси қад кўтарди. Ҳозир майдон атрофида 5—9 қаватли уй-жойлар, «Чорсу» микрорайони, республика туризм Бош бошқармаси, спорт комплекси қад кўтаради. Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг янги ҳайкали майдонга салобат, ҳусн ва мазмун киритади. Ҳозир Шаҳристон ўрнидаги Кўкалдош мадрасаси ва Жомий масжиди реставрация қилинмоқда. Ана шу жойда марказий музей ташкил қилиниб, шаҳримиз тарихини ҳикоя қилувчи жуда кўплаб экспонатлар ўрин олади. Шуни айтиш кераки, Охунбобоев майдони яқинида савдо-ҳунармандчилик дўконлари билан бирга республикамизда энг йирик ҳисобланган усти берк бозор қурилади. У ерда 1.200 савдо шахобчаси ўрин олади.

Самарқанд дарбоза кўчаси ҳам кенгайтирилиб, янги Ўзбекистон проспекти билан бирлаштирилади. Уйғур, Ҳамза ва Аҳмад Дониш кўчалари реконструкция қилиниб, Ҳадра майдонида транспортларнинг бемалол қатнаши таъминланади.

— Кўпчилик оқшомхонларни шаҳримизнинг Октябрь ва Собир Раҳимов районлари территориясида қандай ўзгаришлар содир бўлиши жуда қизиқтиряпти...

— «Эски шаҳар» сўзи тошкентликларнинг ёдида мустаҳкам ўрнашиб қолган. У шаҳар майдонининг бешдан бир қисмини эгаллайди. Шаҳарнинг бу қисми жуда қадимий, аслини олганда Ўзбекистоннинг пойтахти шу ердан бошланган. Эски шаҳар Октябрь ва Собир Раҳимов районлари территориясидадир. Яқин йиллар ичида бу ерда катта ўзгаришлар содир бўлади. Қадимий Кўкалдош мадрасаси ва унинг атрофидаги айрим бинолардан ташқари ҳамма эски иншоотлар ўрнида қадимий ўзбек архитектурасига мос маҳалла, гузарлар ташкил этилиб, очиқ ҳаво остида Тошкентнинг қиёфасини кўрсатиб турувчи «Кайковус», «Себзор» эксперименталь микрорайонлари ташкил этилади.

«Кайковус» қўриқхона туристик зона бўлиб, унга Бароқхон, Чорсу архитектура ансамбллари, реконструкция қилинаётган бозор, меҳмонхона шаҳарчаси ҳам киради. Туристлар ва шаҳримиз меҳмонлари бу ерда бўлишганида Тошкентнинг ўтмиши, ҳозирги куни ҳақида қимматли маълумотларга эга бўлишади.

Туристларнинг пиёда маршрутлари миллий турар жой ёдгорликлари билан уйғунлашиб кетган 1 ва 2 қаватли уйлардан ўтади. Бу ерда Тошкентга хос бўлган 1 ва 2 қаватли уйларнинг энг яхши намуналари бўлади. Улар ўзларининг миллий анъанавий шаклининг планлаштирилиши, архитектурасини йўқотмайди. Бу ерда чойхоналар, пиво барлари, қаҳвахоналар бўлади. Асрлардан бери кишиларга хизмат қилиб келаётган кўчалар шундайлигича қолиб, пиёдаларга хизмат қилади. Транспорт магистраллари ер сатҳидан 6 метр пастликда ҳаракат қилади. Савдо, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, гаражлар, жамоат транспорти бекатлари гузарларда ташкил этилади. Шуни айтиш жоизки, «Кайковус»даги уй-жойлар турли баландликда бўлади. 1—2 қаватли архитектура ёдгорликларидан бошлаб уйлар аста-секин юксакликка ўса бошлайди ва 12—16 қаватга боради. 25 қаватли қадимий минорасимон турар жой энг баланд уй бўлади. Унинг юқори қаватларида кафелар, томоша хоналари жойлашади. 10—12 қаватли уйлар эски шаҳарнинг қадимги деворлари каби микрорайонни ўраб, эксперименталь ва типовой биноларни композиция жиҳатидан бир-бирига боғлайди. Юқори қаватли уйларнинг лойиҳаларини яратишда маҳаллий аҳолининг урф-одатлари, янги шароитларини сақлаб қолишга ҳаракат қилинган. Ҳар учта қаватга 300 квадрат метр саҳнга эга бўлган битта ҳовли қурилади. Унда бемалол тўй ва бошқа маросимларни ўтказиш мумкин бўлади. Бу ерларда миллий усулда ошхона, тандир қурилади, атроф кўкаламзорлаштирилади. «Ташгипрогор» институтининг устахонасида камина бошчилигида яратилаётган бу микрорайон қурилишига 1983 йилда киришилади.

— Собир Раҳимович, Халқлар дўстлиги майдони ўзининг гўзаллиги билан барчани мафтун этмоқда. Ана шу ерда қандай янги қурилишлар олиб борилади?

— Ўзбекистон, Фурқат кўчалари ва Халқлар дўстлиги проспекти туташган жойда жуда катта архитектура комплекси барпо этилади. Халқлар дўстлиги майдонининг бир тарафида 9 ва 12 қаватли уй-жойлардан иборат бўлган Олмазор, қарши томонида эса Бешёғоч массивлари ташкил этилмоқда. Улар меъморлар яратган сўнгги лойиҳалар асосида бунёд этилмоқда. Иккала массивда ҳам мактаб, болалар боғчаси қурилади. Уйларнинг остки қаватларида ихтисослашган магазинлар, маданий-маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари бўлган савдо шахобчалари қурилиб, уларнинг ҳар бири иттифоқдош республикаларнинг номлари билан аталади. Бу ерда қад кўтарадиган биноларда ўзбек миллий архитектураси услублари яққол намоён бўлади. Тошкентнинг меъморчилик ансамбллари сафида Халқлар дўстлиги майдонидаги иншоотлар комплекси алоҳида ўрин эгаллайди. У марказнинг қатор ансамбллари билан узвий боғланиб, йирик транспорт узели сифатида Фрунзе, Октябрь ва Чилонзор районларини бир-бирлари билан бирлаштиради. Майдонни планли ташкил этишнинг асосий элементи бўлиб Фурқат кўчасининг геометрик ўқида жойлашган 4 минг ўринли В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи хизмат қилади. Майдон лойиҳасининг раҳбар муаллифлари, камина ва архитекторлар Е. Розанов, Ф. Турсуновлардир. Бўшлиқни функционал ташкил этишда майдонни бир неча зоналарга — дам олиш, дўстлик мемориали, киноконцерт залининг жанубий қисмида бир қанча каскад системасида ишланган фонтанлар, сув ҳавзалари, Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғларига кириш йўлларига ажратилган. Комплекснинг манзарали ечими лойиҳалаштирилган баланд 30 қаватли меҳмонхона биносининг пастроқ горизонтал бинолар ўртасидаги тафовути асосида ҳал этилган. Шу жиҳатдан ансамблдаги киноконцерт зали, Олмазор микрорайони, Бешёғочдаги уй-жой бинолари, партия тарихи институти ва партия архиви, Тошкент метрополитени маъмурий хўжалик бинолари хизмати билан гармоник жиҳатдан уйғунлашиб кетади.

Майдонда келажакда 30 қаватли туристлар меҳмонхонаси, биринчи қаватида ресторан, ёш келин-куёвлар учун магазин жойлашиб, савдо уйи ҳам қурилади. Ленин майдонидаги маданият саройи залининг қаршисида Халқлар дўстлигига бағишланган ҳайкал барпо этилади. У комплекснинг чинакам мазмунини ташкил этади. Ҳайкалтарош СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон халқ рассоми Д. Рябичев, архитекторлар СССР Давлат мукофоти лауреатлари Л. Адамов ва каминадан иборат авторлардир. Улуғ Ватан уруши йиллари даврида ўндан зиёд болани қайноқ бағрига олиб тарбиялаган Шомаҳмудовлар оиласи образини композиция учун асос қилиб олдик. Ҳайкал 6 метр баландликда бўлади. У юлдуз шаклидаги обелиск устидаги СССР герби ўрнатилган мармар обида билан якунланади. Ҳайкал атрофида гранит фонтанлар кўкка сув пуркайди.

Киноконцерт залининг орқасида куйнинг оҳангига қараб суви ва ранги ўзгариб турадиган катта фонтан ташкил этилади, унинг ёнидаги бошланғич хиёбон комсомол боғи билан туташтирилади. Маданият ва истироҳат боғи 132 гектарни ташкил этади.

Халқлар дўстлиги майдонини ўз таркибига олувчи Ўзбекистон пойтахтининг бугунги маркази архитектура ансамблларининг ўзига хос комплексини вужудга келтириб, шаҳар қиёфасида ҳам, унинг ижтимоий-иқтисодий ва маданий ҳаётида ҳам зўр аҳамиятини сақлаб қолади. Бу социалистик шаҳарсозлик имкониятлари нақадар чексизлигининг ёрқин далилидир.

Суҳбатни
Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ
олиб борди.

СУРАТДА: Ҳамид Олимжон майдонида қад кўтарадиган кўркам бинолар ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг янги биноси (пастдаги сурат) ана шундай кўринишда бўлади.

Ю. Русин фотолари.

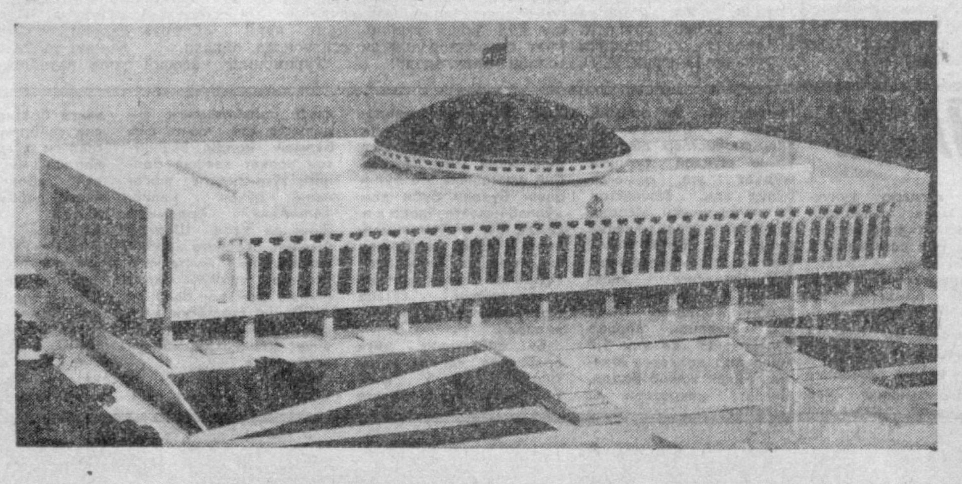

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

МЕТАЛЛУРГЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон экономикаси давлат секторининг металлургия корхоналари катта муваффақиятга эришди. Ҳиндистон саноат, пўлат ва шахталар министри Н. Д. Тивари бу ерда сўзлаган нутқида айтганидек, бу корхоналар 1981—82 молия йили мобайнида (бу йил 31 мартда тугайди) 4,59 миллион тонна товар пўлат ишлаб чиқарди. Шу йилги план топшириқларининг бажарилишини кўрсаткичлар акс эттириб турибди, деди министр.

Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги билан қурилган Бхилаи ва Бокародаги комбинатлар Ҳиндистон металлургиясининг бош корхоналаридир. Ҳозирги вақтда бу комбинатларда бутун ҳинд пўлатининг қарийб 40 проценти ишлаб чиқарилмоқда. Булар Ҳиндистон давлат секторининг энг йирик корхоналаригина бўлиб қолмай, шу билан бирга энг рентабелли комбинатлар ҳамдир. Бхилаи ва Бокаро комбинатларининг маҳсулоти Ҳиндистондагина эмас, шу билан бирга 40 дан кўпроқ чет мамлакатларда, шу жумладан Совет Иттифоқида ҳам яхши маълум. Ҳозирги вақтда Бхилаи ва Бокародаги комбинатлар совет мутахассисларининг ёрдами билан модернизация қилинмоқда ва уларнинг ҳар бири йилига 4 миллион тонна пўлат ишлаб чиқариш қувватига эришгунча кенгайтирилмоқда.

Қора металлургия соҳасида совет — ҳинд ҳамкорлигининг учинчи объекти — Висакхапатнамда комбинат барпо этишда қурилиш ва монтаж ишлари қизғин давом этмоқда. Энг сўнгги техника янгиликлари билан таъминланган бу корхонанинг биринчи навбати 1985 йилда ишга тушади. Қурилиш ишларининг тугалланиши билан комбинатнинг қуввати йилига 3 миллион тоннадан кўпроқ пўлат ишлаб чиқариш даражасига етади.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ БЕШ ЙИЛЛИГИ

СОФИЯ. Георгий Димитров номли София вагонсозлик заводининг иш маромини ҳозир автоматиканинг кенг жорий этилиши белгиламоқда. Завод коллективи «саккизинчи беш йиллик — техника тараққиёти беш йиллиги» шиори остида масъулиятли вазифаларни ҳал этишга киришди. Яқин йиллар ичида корхонада меҳнат унумдорлиги 1,8 баравар, ишлаб чиқариш ҳажми эса 60 процент кўпаяди.

Бунга технология жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, қўл меҳнатини камайтириш йўли билан эришилади. Саноат роботларидан кенг фойдаланиш шу программанинг негизидир. Заводнинг тор доирада ихтисослаштирилганлиги кўп жиҳатдан шунга имкон бермоқда. Завод ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг 90 проценти юк вагонларидан, стрелка ва тормоз механизмларидан иборатдир.

Беш йиллик охиригача роботлар амалда барча асосий операцияларда қўлланиладиган бўлади. Комплекс автомотлаштириш программасининг амалга оширилиши ҳар йили 3,5 миллион левга қадар иқтисодий самара олиш имконини беради.

ҲУКУМАТ ПРОГРАММАСИ

ПАРИЖ. Франция бош министри П. Моруа мамлакат сўл кучлари ҳукуматининг яқин ярим йилга мўлжалланган иш программасини эълон қилди. Программада социал-иқтисодий ислоҳатларни давом эттириш кўзда тутилади.

Парламент баҳорги сессияси бошланиши олдидан меҳнаткашлар ҳуқуқларини кенгайтиришга қаратилган бешта қонун лойиҳаси унинг муҳокамасига тақдим этилди. Бу қонун лойиҳалари завод ва фабрикалар маъмурияти билан ишчилар ўртасида коллектив шартномалар тузишга, корхоналарда меҳнатни муҳофаза қилишга, санитария шароитларини яхшилашга ва меҳнат соҳасидаги бошқа масалаларга тааллуқлидир. Одамларни иш билан таъминлашни яхшилаш ва хизматчилар социал таъминоти системасини такомиллаштиришга оид тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилади.

Ҳукумат Францияда давлат секторини мустаҳкамлаш мақсадида бир қатор тадбирлар қабул қилишни ҳам мўлжалламоқда. Масалан, банк системасини ислоҳ қилиш ва давлат корхоналарини бошқаришда ишчиларни кенг иштирок эттириш тўғрисидаги ҳукумат қонун лойиҳалари парламентга киритилади.

Маъмурлар маҳаллий маъмуриятга кенг ҳуқуқлар бериб қўйиш тўғрисида ўзлари бошлаган сиёсатни давом эттириш ниятидадир. Шу муносабат билан парламент аъзолари баҳорги сессия чоғида Корсиканинг янги статуси ва денгиз орти департаментлари маҳаллий маъмурларининг янги ваколатлари тўғрисидаги, шунингдек денгиз ортидаги янги Калиндония территорияси тўғрисидаги ҳукумат қонун лойиҳаларини кўриб чиқадилар.

Программада ҳукумат хотин-қизларнинг, жамоат ташкилотларининг ҳуқуқларини кенгайтиришга, оид бир қанча тадбирларни, шунингдек маданият соҳасидаги сиёсат масалаларини кўриб чиқмоғи программада таъкидланади.

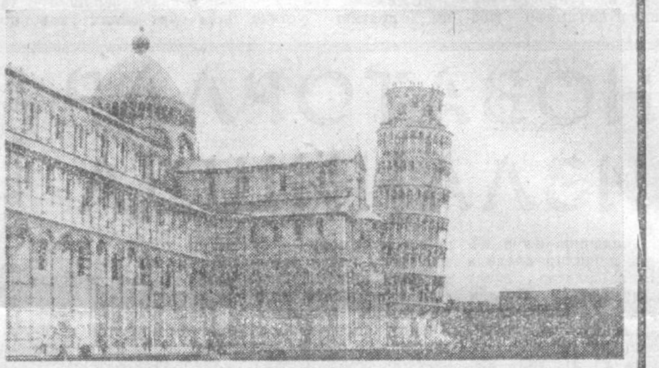

Италиядаги Пиза шаҳри олимлар, археологлар, санъаткорлар эътиборини ўзига тормоқда. Унинг энг диққатга сазовор жойи Соборь майдонидир. Уни Ажойиботлар майдони деб ҳам аташади.

СУРАТДА: Пиза минораси ва Пиза собори.

Н. Тетерин фотоси. ТАСС.

ПОРТ ЯНГИЛАНЯПТИ

БЕРЛИН. 1985 йилда ГДР портларида ортиладиган ва тушириладиган юклар ҳажми 29 миллион тоннага етади ва 1980 йилги даражадан қарийб икки баравар ошиб кетади. ГБСП X съезди директиваларида ўртага қўйилган шу вазифани бажариш учун денгиз транспорти ва порт хўжалигининг, шунингдек кўпгина қурилиш ташкилотларининг ходимлари зўр куч-ғайрат сарфламоқдалар. Гап даставвал бутун порт хўжалигини кенг кўламда янгилаш тўғрисида бормоқда.

ГДРнинг энг катта порти — Ростокда причаллари бўлган портнинг янги акваториясини тозалаш ишлари жадал суръатлар билан давом этмоқда. Ана шу причалларга 60 минг тоннага қадар юк кўтара оладиган кемалар кира олади.

Росток портини реконструкция қилиш натижасида Чехословакия, Венгрия ва бошқа мамлакатлар учун контейнерларда транзит юк ташиш пункти сифатида унинг аҳамияти ҳам ортади.

ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон билан СССР ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорлик, деб ёзади Ҳиндистон молия министри Пранаб Кумар Мукержи бугун «Линк» журналида, муваффақиятли ривожланмоқда. Бу ҳамкорлик тўла ҳамжиҳатлик ва манфаатларнинг бирлиги билан ифодаланади. Икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар, деб таъкидлади министр, тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йилда тузилган шартноманинг мустаҳкам негизида қурилмоқда.

Қуйидаги факт, деб уқтириб ўтди сўнгра П. Мукержи, ҳинд—совет савдо ҳамкорлиги кўламидан далолат беради. 1953 йилда СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги товар обороти ҳажми атиги 13 миллион рупияни ташкил этган бўлса, 1980 йилда миллиардлаб рупияга етди. Ҳинд—совет савдо алоқаларининг диққатга сазовор хусусияти яна шуки, бу алоқалар тенгҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатдорлик негизига қурилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг 1980 йил декабрида Ҳиндистонга қилган тарихий визити икки мамлакат ўртасида мавжуд дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини янада кўпроқ мустаҳкамлади, деб алоҳида таъкидлади П. Мукержи. Визит давомида 1981—1985 йилларга савдо битими имзоланган эди. Бу битимда савдо-сотиқ ҳажмини анча кўпайтириш кўзда тутилган.

Совет Иттифоқининг Ҳиндистон саноатининг асосий тармоқларини ривожлантиришга ва унинг иқтисодий мустақилликка эришишига кўмаклашишга шайлиги, деб кўрсатиб ўтди министр, ҳинд-совет иқтисодий ҳамкорлигининг ўзига хос хусусиятидир.

ЭКСПОРТ КЎПАЙМОҚДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда машинасозлик саноатида экспорт учун ишлаб чиқарадиган маҳсулотлар кўпаймоқда. Давлат савдо министри Шивраж В. Патил бу ерда сўзга чиқиб шундай деди: 1981—1982 молия йилининг дастлабки тўққиз ойи мобайнида чет элларга пулга чақиб ҳисоблангандá 7,4 миллиард рупиялик маҳсулот юборилган. 1981—1982 молия йили 1 апрелда бошланган эди. Бу ўтган молия йилидаги ана шу давр мобайнида чет элга юборилган маҳсулотдан 23 процент кўп.

Саноатнинг бу тармоғидаги асосий мавқени давлат сектори корхоналари, шу жумладан СССР ёрдами билан Ранчида қурилган оғир машинасозлик заводи, Дургапурда қурилган кон шахта ускуналари ва Харварддаги оғир электр асбоб ускуналари заводлари эгаллайди.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

КОБУЛ. Афғонистон пойтахтида Афғонистон Демократик Республикаси билан Куба Республикаси ўртасида маданий ҳамкорлик қилиш тўғрисида биринчи битим имзоланди. Ҳужжатда маданият арбоблари делегацияларини ўзаро юбориб туриш, куба ва афғон халқларининг ҳаёти билан яқиндан танишишга имкон берувчи тадбирларни биргаликда ўтказиш кўзда тутилган.

• • •

АДР ахборот ва маданият министри А. К. Ошна битимни имзолар экан, бу ҳужжат — икки мамлакат ўртасида мавжуд бўлган қардошлик муносабатларининг яна бир ёрқин ифодаси эканлигини таъкидлади. Маданий алоқаларни ривожлантириш, деди у, афғон ва куба халқларининг дўстона муносабатларини ер юзида тинчлик манфаатлари йўлида янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

• • •

ДАҲЛИ. Висакхапатнам яқинида СССРнинг ёрдами билан қурилаётган металлургия комбинати учун совет асбоб-ускуналарининг дастлабки туркуми Ҳинд дарёсининг шарқий соҳилидаги ана шу шаҳар портига келтирилди. Қурувчилар биринчи домнанинг пойдеворини қуриб бўлдилар. Бу мамлакатда энг катта домна бўлади. Унинг нафли ҳажми 3.200 куб метрдир.

Висакхапатнамдаги комбинат — қора металлургия соҳасида Совет—Ҳиндистон ҳамкорлигининг учинчи объектидир. Объект тўла қувватда ишга тушиши билан йилига уч миллиондан кўп пўлат ишлаб чиқарадиган бўлади.

• • •

ТЕҲРОН. Эрон ҳукумати Эрон инженер ва техникларининг рационализаторлик фаолиятини активлаштириш мақсадида саноат соҳасида илмий тадқиқот ишларини ўтказиш учун 260 миллион риал ажратди. Бу программа Эрон илмий-саноат тадқиқотлари ташкилоти раҳбарлигида амалга оширилади.

• • •

САНА. Яман Араб Республикасида саводсизликни тугатиш юзасидан олий кенгаш тузилди. Яман Араб республикаси бош министри А. К. Ал-Арьённинг бу ерда эълон қилинган қарорига мувофиқ, бу орган саводсизликни тугатиш миллий кампаниясининг давом этишини мунтазам назорат қилади, кампанияда қатнашаётган муассасалар ишини мувофиқлаштиради, ўқув программалари ва планларини тасдиқлайди.

Саводсизликни тугатиш кенгашлари республиканинг ҳар бир вилояти ва уездида ташкил этилган.

Мана бу меҳрибон мураббийлар Юнусобод массивидаги 573-болалар боғчасида ишлашади. Боғчада махсус кутубхона, шаҳримиз тарихига доир қизиқарли кўргазма ташкил қилинган.
СУРАТДА: боғчанинг моҳир тарбиячиларидан (чапдан ўнгга) Муборак Обидова, Мария Балан, Мунира Тўлаганбекова, Истарам Каримхўжаева ва боғча мудираси Муҳайё Акбарова.
Х. Мирзакаримов фотоси.

Оила даврасида суҳбатлар

КЎНГИЛ ЯРИМ БЎЛМАСИН...

ИЗЗАТИНГДАН АЙРИЛМА

Кечқурун Насиба йўқолиб қолди. Тошбу унинг ўрни бўшлигини кўриб юраги «шув» этиб кетди. Шоша-пиша бешикдаги олти ойлик боласини қўлига олиб қоқила-сурила ойисиникига чопди. Чой ичиб, гурунг қилиб ўтирган укаларини кўрди-ю:

— Болам! — дея йиғлаб юборди.

Ака-укалар ранги-қути ўчиб ўринларидан туришди.

— Аниқроқ гапирсангиз-чи, — Абдухалил бетоқатланди.

—Насиба... дадасига ичикиб... йўқолиб қолди..—деёлди холос. Тошбу.

Чой-чойлигича, овқат-овқатлигича қолди. Қоронғи тунда Насибани излашга тушишди. Йўқ. Насиба йўқ... Она изиллаб йиғлар, ака-укаларнинг кўнгли баттар эзиларди. Қоқилмаган дарвоза, кўрилмаган жой қолмади. Тун ярим кечадан ўтганда Карим янги қурилган иморатнинг чердагида кандайдир қора кўриб, чироқни тутди. Насиба!.. У ғужанак бўлганича ухлаб ётарди. Карим авайлаб қизчани кўтарди. Насиба уйқусираб пичирларди:

— Дала, дадажон, сизни соғиндим... келишингизни билардим ...энди кетмайсиз-а...

Карим «Ҳа, ҳа» дерди-ю, ўзини тўхтатолмасди. Кўзларидан дув-дув ёш оқарди...

... Кейинги пайтларда Деҳқонбой уйига ичиб келадиган, бўлар-бўлмасга жанжал кўтарадиган бўлиб қолди. Умр йўлдоши Тошбу «Ўзи босилиб қолар» деган ўйда индамай кўя коларди. Бироқ Деҳқонбой ичкиликдан қайтмади. Бир куни маст ҳолда келиб «Ҳужжатларимни топиб бер. бошқа ишга ўтмоқчиман». дея тўполон қилди. Сўнг маҳалладошларидан «Бир ҳафтадан сўнг қайтараман» деб тўрт юз сўмни олди-ю, сувга тушган тошдек изсиз ғойиб бўлди. Ўшанда бешта кўғирчоқдек жажжи-жажжи фарзандларининг каттаси Умида энди учинчи синфга қатнай бошлаганди. Насиба, Фахриддин, Сайфиддин «дала-дала»лаб қолишди. Нажмиддин эса энди олти ойлик бўлганди

«Деҳқонни ўлдириб, устидан селитра билан кўмиб юборишган» деган хунук гаплар доғули илондай ўрмалади. Деҳқонбойнинг ака-укаси кўлда таёқ билан Тошбунинг уйига бориб, «Укамни топиб бер!» дея қулоқда турмайдиган сўзлар билан хақорат қилишди. Тошбу чидади. Яширинча уйга кириб юм-юм йиғлади. Унга қўшилиб беш нораси да ҳам чирқилларди.

Деҳқонбойни милиция орқали ҳам қидиртиришди. Топилмади. Орадан икки йил ўтгач, унинг дараги чиқди. Яна қишлоқда: «Чимкентда эмиш... Хотини, битта боласиям бормиш... Беномус» деган узунқулоқ гаплар тарқалди. Адреси ҳам топилди. Тошбу, икки укаси, маҳалла активларидан икки киши бориб, уни уйига бўйнига сиртмоқ солиб тортгандай қилиб олиб келишди.

Лекин... бир эчкининг тавбасидан, бир шайтоннинг йиғисидан қўрқ экан. У икки кун бинойидай бўлиб юрди-ю, ҳужжатларини олиб келиш баҳонаси билан яна зимзиё бўлди. Маҳалла активлари тағин сарсон. Тағин панду насиҳатлар... Хуллас, Деҳқонбой гапга кўнгандай бўлди. Совхоздан трактор оламан деб чиқиб кетаётганида, ўғли Фахриддин ҳам орқасидан эргашди. Тошмеҳр ота ярим йўлга борганида ўғлининг қўлига йигирма тийин тутқазиб «ҳозир келаман» деб осонгина алдади-ю, «Қайдасан, Чимкент!» дея яна йўлга равона бўлди.

Йиғлай-йиғлай Тошбунинг дийдаси қотиб кетди. Беш болага на алимент олмаса, оладиган ойлиги етмиш сўм бўлса!... Охири ўйлай-ўйлай олтмиш сўмга бир машинани кира қилиб, беш болани мингазиб йўлга тушди.

Қаторлашиб келаётган болаларини кўриб Деҳқонбойнинг юзида қон қолмади. Бунинг устига Насиба билан Фахриддинлар «дадажон»лаб унга томон югуришди. Деҳқонбой эса эси оғиб қолган махлуқдай бир зумла ғойиб бўлди. Тошбу кечгача кутди. Охири яна оналик меҳри устун келиб, болаларни олиб уйига қайтди.

Нега бунчалик Деҳқонбой оиласидан совиб кетди? Ўз пуштикамаридан бўлган болаларини эркалашга ярамаса, раҳми келмаса? Уни бунга нима мажбур қилди? Деҳқон бу ҳақда ўйлашни хаёлига ҳам келтирмасди. Нима зарур кепти. Ойдай жувонни хотинликка олди, янгилаб олган паспорти билан ЗАГСдан ўтди. Яна бунинг устига, бу хотинининг уй-жойи бор, маза қилиб яшайверади. Суддан ажрим қоғози келганда ҳам у пинагини бузмади.

Деҳқонбой ўз ишини шундай пишиқ қилдики, натижада болаларига юбориладиган алимент йиғирма олти сўмдан ошмайдиган бўлди. У жуда яхши билади: песмири пул юборилиб турилган бўлса ҳам, бир кун қариб-қартайиб қолган чоғида оталик ҳуқуқини пеш қилиб аюҳаннос солишга ҳаққи бор! Ҳолбуки ҳозир йиртик-ямоқ кийимларни кийиб, тирик етиммиз деб эзилиб юришга маҳкум бўлган Фахриддин, Сайфиддинларнинг ҳолидан хабар олишга хам ярамайди, олти ёшга кириб, «Дадам қани!» дея ойисига тинчлик бермайдиган, саволларидан кишининг кўнгли эзилиб кетадиган Нажмиддинни ўйлашни хам истамайди.

Хўш, норасидаларда нима гуноҳ ахир? Дунёда норасидаларини ўкситишдан, уларни зор қақшатиб кетишдан оғирроқ жиноят бормикин? Фарзандларининг қисмати Деҳқонбойни бир зум бўлса ҳам ўйлантирмасмикан? Наҳотки у инсонийликнинг оддий қонунларини унутган бўлса.

Ҳа, Деҳқонбой фарзандлари вояга етганида уларга қайси юз билан қарашни ўйламади. У оламгарчиликка хос бўлмаган тубанликка ботди. Аммо бир куни бош эгиб келганида, уни фарзандлари кечирармикан?

Н ОСТОНОВ.

МЕҲРИ ДАРЁ

(БЎЛГАН ВОҚЕА)

Куз оқшоми. Увиллаган шамол эсиб турибди. Кечкурунги совуқ этни жунжитади. Айвон устуни тепасида кушлар сайрагани-сайраган. Шу дам бирдан дилни ажиб бир ҳиссият қамраб олди. Уйда отам, акам, опам ва мен суҳбатлашиб ўтирибмиз. Оилада ҳузур-ҳаловатнинг пашти ҳам шунда! Бироқ, бу вақт волидамиз ошхонада овқат тараддудида эдилар. Бирдан қарасаларки, уйда қатиқ йўқ эмиш. Онам кўлида уч ойлик укам Баҳромни кўтариб кўшниникига қатиқ сўраб чиқибдилар. Кўшнимиз Мамат аканинг қопкир ити бор эди. Бу ит ҳамманинг ҳам жонига теккан эди. Шундай бўлса-да, Мамат ака итни сақлар, у қўни-кўшни ва кўчадан ўтувчиларнинг танбеҳига сира ҳам парво қилмасди.

Мана, бир пайт меҳрибон онам ҳовлиқиб уйига кирдилар. Ойимнинг ранглари оқариб, қўрқувдан дир-дир титрардилар. Оёқларидан тирқираб қон оқарди. Мен бирдан «вой» деб бақириб юборганимни билмай қолдим. Шу чоқ отамнинг:

— Ҳа, ойиси, нима бўлди? — деган қўрқинчли овозини эшитиб, ўзимга келдим.

—Маматнинг ити... ити қопиб олди,—деди ойим.

—Итни кўрмай қолдингизми? — сўради акам Бурхон.

— Кўрдим.

— Нега ахир бақириб итни қувмадингиз?— сўради Норхол опам.

— Қопишини қаёқдан билибман, болам. Ит барибир итлигини қилар экан. Шунча кўриб юрса ҳам барибир қопди-я. Бақирай десам уканг қўлимда, қўрқиб бирон кори-ҳол бўлмасин деб, индамай чидаб турганимни ўзим ҳам билмай қолибман. — дедилар кўз ёшларини артиб олар эканлар.

Дарҳол отам йод, опам бинт олиб келиб, онамнинг оёқларидаги жароҳатларини боғлашди. Онам бир оз таскин топдилар шекилли ,укамни суйиб, «сени деб индамай турдим болам» дедилар. Шу мурғак бола —фарзанд онам учун гўё ҳамма нарсадан улуғ, мўътабар бўлиб туюларди.

Онамнинг оёғидаги жароҳатни боғлаган опам, онамнинг бемалол укамни эркалатиб ўтирганидан жаҳли чиқди:

— Ойижон, нега ит қопган оёғингизни ўйламаяпиз? Ахир, итнинг уч тиши этингизга қаттиқ ботиб, анча ичкари кирганку. Бунчалик оғриқка қандай бардош бериб турибсиз.

— Қизалоғим, хотиржам бўл. Мана, уканг омон қолди. Борди-ю қўрқиб «дод» солиб, Баҳромжонни қўлимдан ташлаб юборганимда-чи, нима бўларди?..

Ҳа, она бахти — унинг фарзанди соғлигида эканига ана шунда тан бердим. Бу зотнинг инсоний қудратига қанчалар таҳсинлар айтсак ҳам озлик қилади. У шунчалар улуғ ва буюкдир. Меҳри дарё, қалби пок, оналарнинг олдида бош эгайлик.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ.

ОНА БЎЛА ҚОЛГИЛ, МЕНГА, ТАБИАТ

1981 йил қиссалари ҳақида

ҲОЗИРГИ давр адабиётида табиат тасвири масаласи алоҳида аҳамият касб этяпти. Аслидаку, табиат тасвири адабиётнинг азалий ва абадий мавзуси. Сўнгги йилларда табиатни инсонга боғлиқ ҳолда, инсонни мураккаброқ ёритиш мақсадидагина эмас, умуман, борлиқни табиий ҳолда кўрсатиш тенденцияси кучаймоқда. Масалага чуқуррок қаралса, бундай тасвирда ҳам, аслида, инсоннинг табиат билан боғлиқлиги кўрсатилади. Лекин бу тенденцияда табиатнинг мураккаб қонуниятлари эркинроқ, мураккаб ва мукаммалроқ ёритилади. Борлиқни бир бутунликда, ички зиддиятлари ва боғлиқликлари билан тасвирлаш файласуф ёзувчи, моҳир санъаткор қўлидан келади. Табиатни тасвирлашда икки йўл сезилади. Биринчиси, инсондан ташқаридаги табиатни бевосита, табиий тасвирлаш тенденцияси. Бунда табиат кучлари аро боғлиқликни, мураккаб алоқаларни табиий тасвирлаш йўли диққатни жалб қилади. Бу ишни айрим ёзувчиларгина бажармоқдалар. Табиатни конкрет бир образ, масалан, ҳайвон, дарахт, борлиқ ҳодисаси орқали тасвирлаш кенг авж олмоқда. Лекин бу йўналишда сунъийлик, мода учунгина асар ёзиш ҳоллари ҳам пайдо бўлмоқда.

Табиатни акс эттиришдагина иккинчи тенденция мифларни қайта кўздан кечириш, уларни асарга киритишда кўринади. Миф табиат кучлари, улардаги сирлиликлар ҳақида ҳикоя қилади. Афсоналарда табиатнинг ҳар хил кучлари акс эттирилади. Инсон ақли англаб етмаган, сирлилигича қолиб кетган кучлар (ҳодиса, ҳайвон, дов-дарахтлар) кўпинча салбий куч сифатида ифодаланган. Ҳозирги адабиётда мифлардан фойдаланишда онглилик билан стихиялилик ённ-ма-ён бормоқда. Мифлардан фойдаланишнинг хавфли томони бор: афсоналар моҳияти чуқур англаб етилмасдан қўлланилса, ёзувчи ўзи истамаган ҳолда диний ақидаларни, миф кобиғига яширинган асоссиз ғояларни тарғиб қилиб қўйиши мумкин. Мифларни ғояни иллюстрация қилиш мақсадида кўр-кўрона қўллаш ҳам кутилган мақсадга олиб келмайди. Ўтган йили Пиримқул Қодировнинг «Нажот» афсона-қиссаси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Туроб Тўланинг «Етти зоғора қиссаси» эълон қилинди. Ҳар икки асарда афсоналар орқали замоннинг жиддий масалаларига муносабат билдирилган. «Етти зоғора қиссаси»да воқеалар ниҳоятда тиғиз. Тежаб-тергаб ишлатилса, қиссадаги ҳар бир афсона, ривоят мустақил асарга асос бўлиши мумкин эди. Туроб Тўла қиссасида бадиий реалликка тўла эришилган: ҳаётда бўлиши мумкин бўлмаган нарсаларни ёзувчи, шундай тасвирлайдики, китобхонда уларнинг ҳаққонийлигига, «айни шундай бўлиши» лозимлигига шубҳа туғилмайди. Табиатни мураккабликлари, ички боғлиқликлари ва зиддиятлари билан акс эттириш жамиятнинг қонун-қоидалари, идеаллари билан қай даражада боғланади? Инсонни табиат қонуниятлари, ички боғлиқликлари асосида акс эттириш жамиятимиз манфаатларига зид келиб қолмайдими? Совет адабиётининг ижодий методи табиат ва жамият қонуниятларини чуқур илмий таҳлил қилиш орқали пайдо бўлган марксизм-ленинизм назарияси асосида вужудга келган. Санъаткор табиат, жамият қонуниятларини қанчалик чуқур таҳлил қилса, социалистик реализм имкониятлари шунчалик бекиёс эканлигига ишонч ҳосил қилади. Совет адабиётининг ижодий методидаги мана шу теранлик, жамият ва табиат қонуниятларига чуқур кириб бориш имконияти жаҳондаги жуда кўп санъаткорларни мафтун этмоқда. Социалистик реализм ана шу энг теран қонуниятлар асосида вужудга келганлиги туфайли жаҳон адабиётидаги кучли йўналишга айланиб бормоқда.

Санъаткор катта эътиқод, эзгу ният билан бирон мавзуга қўл урса, бирон образни яратишга чоғланса, табиат ёки жамиятнинг катта бир ҳақиқатини юзага чиқариши мумкин. Бу ўринда табиат ва жамиятдаги ички боғлиқликлар қонунияти кўзга ташланади, конкрет ҳодисада умумнинг белгилари акс этганлиги сезилади. Ўткир Ҳошимовнинг «Дунёнинг ишлари» қиссаси заминида улкан бир ҳақиқат ўз ифодасини топган, табиат ва жамиятнинг жиддий бир формуласи тўғри ечилган. Она тўғрисида кўп асарлар ёзилган, ёзиляпти, ёзилади. Она ижодкор учун мангу мавзу, мангу образ. Масаланинг илдиз-илдизига қарасак, она—депутат, тўқувчи, муаллим, ишчи — жамият аъзосигина эмас, она мураккаб, ички қонуниятлари ҳамон англаб етилмаган табиатнинг элчиси, вакиласи. Она образини севиб, ардоқлаб тасвирласа, санъаткор табиат гўзаллигини, мураккаблигини кашф этар экан. Лезгин халқида ғалати афсона бор: нақл қилинишича, ҳар бир инсон қалбида гул ўсармиш. Бу гул она вафотидан сўнг сўлий бошлармиш. Она фарзанд қалбидаги гулни нур бўлиб, ҳаво бўлиб, замин бўлиб, эпкин бўлиб парвариш қилармиш. Табиат ҳеч қачон инсонни ёвузликка ундамайди, ундаги ҳамма нарса инсонни эркин ҳаракат қилишга, эзгу ишларни бажаришга ундайди. Инсон табиатга фарзанд бўлиб ҳеч қачон завол кўрмаган. Табиат, жамият қонуниятларини менсимаган одамлардан борлиқ аёвсиз ўч олади. Ўткир Ҳошимов асаридаги онани биз оддий. уй хотини деймиз. Она учун оддийликдан, фарзандига меҳр кўрсатишдан улуғ унвон бўлиши мумкинми? Онанинг оддийлиги табиатга яқинлигидан, самиймийлигидан далолат. Ёзувчи ниҳоятда муҳим мана шу фалсафани бир кўринишда жуда оддий, табиий, аммо жуда чуқур тасвирлайди. Эътибор беринг, «Дунёнинг ишлари»даги она ўз фарзандини табиат кўринишлари, кучлари, ҳодисалари мисолида тасвирлайди. Оймўма ўғил билан қўшилишиб онанинг маъюс қўшиқларини тинглайди. Куёш ҳар куни тонгда кишилар хизматига шошилади. Ҳаққуш оддий қуш мас, ноаҳиллиги туфайли қушга айланиб қолган ака-укалар. Нон табиатнинг инсонларга эҳсони, уни оёқ ости қилиш гуноҳ. Ўғил ёшлигиданоқ катта-кичик хиёнатларнинг зарбидан юрагини олдира бошлайди. Она бўлса, доим таскин беради: «Қўявер, ўғлим. Баъзан шунақаси ҳам бўп туради. Фақат ўзинг бунақа қилмагин». Она фақат ўз ўғлигагина эмас, ҳаммага яхшилик қилишга, меҳр кўрсатишга, барчанинг мушкулини осон қилишга интилади. Она учун боланинг бегонаси, бола учун онанинг ёмони йўқ. Бу фикр «Алла» новелласида жуда асосли тасдиқланган: «Эҳтимол дунёнинг бир чеккасида туриб бир одам айтган энг оқилона фикрни дунёнинг нариги чеккасида бошқа бир одам тушунмас. Бироқ дунёнинг бу чеккасида туриб айтган аллага дунёнинг нариги чеккасидаги гўдак бемалол ором олади. Балки шунинг учун ҳам она табиатнинг энг буюк ихтиросидир». Ўткир Ҳошимов яратган она образи Расул Ҳамзатовнинг ижодида бот-бот кўзга ташланадиган онани, Чингиз Айтматовнинг «Асрга татийдиган кун» романидаги Найман онани, урушга кетган ва бедарак йўқолган Илья Рамзинни кута-кута адои-тамом бўлган онани (Ю. Бондарев «Танлаш»), кўйингчи, бадиий адабиётда яратилган энг мукаммал оналар қиёфасини, қалбини қайта тирилтиради. «Дунёнинг ишлари» қиссасида она меҳригина мадҳ этилмайди, унда ўзини онанинг қадрига етолмаган, фарзандлик қарзини узолмаган деб ҳисобловчи ўғилнинг ўкинчлари ифодаланган. Ҳар бир фарзанд қалбида она меҳри билан бирга тўлиқ ўтолмаган бурч ўкинчи қолади. Ўткир Ҳошимов қиссасидаги ўғил образида мана шу томон энг қимматлидир. Эҳтимол, қиссадаги ўғилнинг сўзлари дунёдаги барча фарзандлар учун энг таъсирли панд-насиҳат, дидактика бўлар. Асарнинг қон-қонидан сизиб чиққан дидактика ҳар бир қалбга етиб борса керак. Ўткир Ҳошимов қиссасида ҳикоячи — ўғилнинг болалиги ва ҳозирги куни бақамти тасвирланади. Бундай параллель тасвир моҳияти кичик новеллаларда унчалик сезилмаса ҳам ижтимоий мазмуни теран бўлган «Энг яхши бола», «Бозор», «Олтин балдоқ» сингари хикояларла диққатни дарҳол жалб қилади. Мазкур қисса ўтган йилги прозамизнинг жиддий ютуғи бўлди, десак муболаға бўлмайди.

Нурали Қобулнинг «Янги қор ёққан кун», Т. Ашуровнинг «Онаизор» қиссалари кўп жиҳатлари билан Ў. Ҳошимов қиссасига яқин туради. Нурали Қобулнинг қиссасида Суюнбой супрақулоқ характери яратилади. Суюнбой одамларни ҳам, табиатни ҳам севмайди. У ўта бахтсиз одам, чунки унинг қалбида меҳригиё йўқ. Тўғри, одам тош юрак бўлиб туғилмайди. Инсондаги барча нуқсонлар кейинчалик, жиддий сабабларга кўра пайдо бўлади. Нурали Қобул ўз қаҳрамони эволюциясини кўрсатмайди, Суюнбой табиат ва жамиятга зид турган пайтидагина китобхонга таништирилади. Унинг энг даҳшатли фалсафаси бор: «Ўлганингдан кейин хоҳ кўмишсин, хоҳ пишириб ейишсин, бари бир». Эҳтимол, омонатлик туйғуси, ишончсизлик уни бағритош қилиб қўйгандир. Суюнбой Саидмурод ва Абдимурод чўпонларни уриб ўлдиради. У доим тоғу тошда юради. Қизиғи шундаки, Суюнбойни кўргач тоғ ҳайвонлари ўзларини панага оладилар. Суюнбой бахайбат айиқни бўғиб ўлдирган. Бу даҳшатли одам дастидан хотини Энаой, фарзандлари юракларини ҳовучлаб юрадилар. Мана шу Суюнбой фақат Шаҳзода Момо билан гаплашади. Момо уни ёқтирмайди, лекин бу бахтсиз одамни қувиб ҳам юбормайди. Суюнбой момога доим ваҳимали гаплар тўлиб келади, қора жиноятларини сўзлайди. Шаҳзода момода ҳамма оналарга хос хислат — фарзандни кечириш, ёмонни яхши сўз билан йўлга солиш хусусияти бор. Асар мантиқи ҳам одамлар, ҳам табиат Суюнбойдан аёвсиз қасд олишини тақозо этарди. Суюнбойнинг сўнгги дамлари, қора ишлари учун жавоб бериш онлари асарнинг энг юксак чўққиси бўлиши лозимдай туюлади. Тўғри, Суюнбойнинг гўрдан гўрга тушиши унинг учун жазо. Лекин бу якун китобхонни унчалик қониқтирмайди. Тўхташ Ашуровнинг «Онаизор» қиссасида туққан эмас, тарбиялаган она деган фикр тасдиқланади. Холисхон ая тиланчилик қилиб Топволдини боқади. Лекин бу қиссада ғоянинг таҳлили эмас, унинг иллюстрацияси муҳимлиги сезилиб қолади. Ёзувчи ўз ғоясини амалга ошириш учун воқеалар, характерлар мантиқини бузиб бораверади. Бундай асарларда инсон тақдирига ачиниш сезилмайди. Ёзувчи ғояни «очиш» учун Ашурали акани, Кимсонбойни, Холисхон аяни осонгина «ўлдириб» қўяди.

Ўткир Ҳошимовнинг «Дунёнинг ишлари» қиссасидаги ҳикоячи ўғил қалбида ўкинч, тўлиқ ўталмаган бурч армони қолганини айтдик. Лекин бу ўкинч фожеавий эмас, чунки ўғил она меҳрига қонган, болалик даврини она бағрида, табиат кучоғида яйраб ўтказган. Шундай ўкинч, армонлар борки, уларнинг моҳиятида фожеавийлик ётади. Иккинчи жаҳон уруши совет кишиси учун улкан бахтсизлик бўлди, туганмас армон, ўкинч, жароҳатларга сабаб бўлди, Уруш жамият ва табиат қонуниятларига зид бориш натижасидир. Урушда инсонларгина эмас, табиат ҳам ярадор бўлди, битмас жароҳатлар орттирди. Улуғ Ватан уруши мавзуси совет адабиёти учун доимий бўлиб қолди. Сўнгги йилларда уруш тўғрисида ҳужжатли асарлар ёзиш тенденцияси кучаймоқда. Алесь Адамовичнинг «Жазокорлар» қиссасида инсоний қиёфасини йўқотган фашистларнинг ёвузликлари, бегуноҳ кишиларнинг қатл этилишлари ҳаққоний тасвирланади. Фашистлар қилаётган ёвузликни табиатдаги биронта йиртқич ҳайвон қилмайди. Фашизм табиат ва жамиятга зид турувчи куч деган фикр пайдо бўлади. Алесь Адамович, Даниил Гранинларнинг «Қамал китоби» асарларида Юра Рябикиннинг қамалда қолган шаҳардаги ҳаёти тасвирланади. Бу ўсмир очликдан қийналади, вафот этади. Лекин у кишиларга ёвузлик қилиб ҳаётини сақлаб қолишни сира ҳам хаёлига келтирмайди. Китобда Лидия Охапкинанинг аянчли тақдири тасвирланади. Лидия очликдан, алам-ўкинчлардан шунчалик озиб-тўзиб, қоқ суяк бўлиб қолганки, уни эри сира ҳам танимайди. Бу асар ҳам ҳақиқий ҳужжатлар асосида яратилган. Георгий Марьяновский «Минг бир тақдир» қиссасининг иккинчи қисми ҳам зўр ҳаяжон билан ўқилади. Асарни ўқир экансиз, социалистик тузумнинг нақадар инсонийлигини ҳис қиласиз. Ҳаёт-мамот давом этаётган дамларда Совет давлати, Ўзбекистон ҳукумати етим болаларни парвариш қилиш учун қанчадан-қанча қарорлар қабул қилиб, уларни ҳаётга жорий этганлигини кузатасиз. Қиссани ўқир экансиз, Ғафур Ғуломнинг қуйидаги мисралари нақадар тўғри, ҳаётий эканлигига ишонч ҳосил қиласиз:

> **Ғалаба амри-ла,**
> **мағрур немиснинг**
> **Генерали қўл қўйди.**
> **Уч секунд фақат...**
> **Шу малъун имзода**
> **одамлар ўкир**
> **Миллион йил фашист**
> **умрига лаънат.**

Уруш тугаганига ўттиз етти йил тўляпти. Лекин уруш туфайли тўзғиб кетган оилалар — оталар, оналар, ака-укалар, опа-сингиллар бир-бирларини ҳамон ахтарадилар. Тақдирига урушнинг қора тамғаси босилган кишиларга ҳар бир совет кишиси ёрдам беришга, уларнинг мушкулини осон қилишга интилади. Шундай пайтларда совет кишисига хос инсонпарварлик кўзга ярқ этиб ташланади. Лариса Глазкова уруш даврида яқин кишиларини йўқотган эди. У космонавт Юрий Глазковга умид билан мактуб йўллайди. Совет космонавтининг мактубида ҳамдардлик, самимийлик сезилиб туради: «Одамларни ноумид қилсанг ўзинг хафа бўлиб кетасан киши, лекин зарур бўлгандан кейин, на чора: ҳақиқат ҳақиқатлигича қолиши керак... Лариса Васильевна меҳрибон-мушфиқ рус аёли, мен сизга, эрингизга, оилангизга чин қалбимдан сиҳат-саломатлик, муваффақият ҳамда бахт тилайман!

СССР космонавт учувчиси **Юрий Глазков».**

Анвар Эшоновнинг «Улар ўн бир киши эди» қиссаси ҳам «Клетск шаҳридаги бир тепаликни мудофаа қилиб ўзларидан ўттиз баробар кўп бўлган душман йўлини тўсган» ўн бир жангчининг қаҳрамонлиги ҳақида ҳикоя қилади. Қиссада уруш туфайли фарзандидан, эридан айрилган кишиларнинг қайғуси, армони тасвирланади. Ёзувчи қизиқарли деталлардан фойдаланади, тасвирда турли усулларни қўллайди. ҳар бир сўзни билиб, ҳис қилиб ишлатади. Лекин асарда композицион тарқоқлик, воқеаларни бир нуқтага уюштира билмаслик сезилади. Ёзувчи материални тежаб, асар ғоясига монанд ҳолда қўллай олмайди.

КПСС Марказий Комитети, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ёш ижодкорларга ҳар қачонгидан кўра кўпроқ эътибор бермоқдалар, улар истеъдодининг тўла намоён бўлиши йўлида ҳаракат қилмоқдалар. Хайриддин Султонов, Эркин Аъзамов, Зоҳир Аълам, Ғаффор Хатамов, Алишер Ибодинов, Тоғай Мурод, Мурод Муҳаммад Дўст, Нусрат Раҳматов, Маматқул Ҳазратқулов сингари ёш ижодкорлар ўзларининг биринчи йирик асарларини китобхон ҳукмига ҳавола этдилар. 1981 йилда Ғаффор Хатамовнинг «Қайтиш», Нусрат Раҳматовнинг «Дашт», Норқул Ҳайитқуловнинг «Томчи» қиссалари чоп этилди. «Қайтиш» қиссасида қаҳрамон характеридаги нозик нуқталарни аниқ пайқай олиш, воқеа ичида воқеаларни тасвирлай билиш — композицион изчилликка интилиш кучли. Н. Раҳматов ва Н. Ҳайитқулов қиссаларида янги ерларни ўзлаштираётган, янги посёлкалар қураётган ёшлар характери яратилади.

Шундай қилиб, ўтган йил қиссачилигига назар ташлар эканмиз, адабиётимизнинг «ўрта жанри»да жиддий изланишлар олиб борилганини кўрамиз. Кўп қиссаларда эришилган ютуқлар, давом этаётган ижодий изланишлар бундан кейин янада яхши самаралар беради дейишимизга асос бўлади.

Абдуғафур РАСУЛОВ.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

А. САФАРОВ: Ўз вақтида олинмаган нафақани олиш мумкинми? Олиш мумкин бўлса унинг тартиби қандай?

Жавоб: Амалдаги тартибга кўра ўз вақтида олинмаган нафақани олиш мумкин. Бунинг учун ўз вақтида олинмаган нафақани берилишини сўраб касаба союз органига меҳнат қобилияти тикланган, инвалидлик белгиланган кундан бошлаб ёки бола туғилгандан бошлаб кечи билан олти ойгача мурожаат қилиш мумкин. Лекин меҳнат қобилиятини вақтинча йўқотганлик юзасидан бериладиган нафақа ўтган вақт учун кўпи билан ўн икки ой бадалига тўланади.

Касаба союз органининг ташаббуси билан (нафақани тайинлаш ва тўлаш қанчалик тўғри бўлганлигини текшириш натижасида) ўтган ойлар учун (тўла ёки қисман) нафақа тўланганда ҳам ана шу муддатга риоя қилинади.

∴ ∴ ∴

С. ИСЛАМОВА: Тошкентдаги фигурали учиш мактаби, унга неча ёшдан қабул қилиниши ҳақида маълумот берсангиз. Мактабга областларда яшовчи болалар ҳам қабул қилинадими?

Жавоб: Республика фигурали учиш мактабига 4-6 ёшли болалар конкурс йўли билан қабул қилинади. Яъни уларнинг музикани тинглаш ва хотирада сақлаб қолиш, оддий спорт машқларини бажара олиш қобилиятлари, қаддининг қандай тузилганлиги махсус комиссия томонидан кўрикдан ўтказилади. Ана шу кўрик пайтида етарли балл тўплаган кичкинтойларга машғулотларда қатнашишга рухсат этилади.

Мактабдаги машғулотлар кузда бошланади. Агар кичкинтойнинг ота-онаси уни машғулотларга қатнашиши учун шароит яратиб бергудек бўлса, областларда яшовчилар ҳам қабул қилинаверади. Бунинг учун улар конкурсдан ўтишлари шарт.

Мактаб маъмурияти «Юбилей» марказий спорт зали биносида жойлашган. Машғулотлар ҳам шу ерда ўтказилади.

∴ ∴ ∴

Ғ. АЛИЕВ: Республика ДОСААФининг Тошкент аэроклубида шуғулланиш ниятим бор. Иложи бўлса аэроклубнинг қаерда жойлашганлиги ва унга неча ёшдан қабул қилиниши ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Республика ДОСААФининг Тошкент аэроклуби Халқлар дўстлиги проспектидаги 28-уйда жойлашган. У ерга метро орқали бориш жуда қулай. «Чилонзор» бекатидан юқорига чиқсангиз аэроклуб биносига дуч келасиз.

Аэроклубда спортчи-учувчи ва спортчи-парашютчилар тайёрланади. Парашютчилар курсига кирувчилар спортнинг бирон бир туридан разряд эгаси бўлишлари шарт. Ҳар икки бўлимга ҳам 17 ёшдан 23 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. Аэроклубга кирувчилар бирор жойда ўқиётган ёки ишлаётган бўлишлари керак. Чунки машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олиб борилади.

∴ ∴ ∴

Т. НУСРАТОВ: Саккизинчи синфда ўқияпман. Спортнинг камондан отиш тури билан шуғулланмоқчиман. Бу спорт тури сирларини қаерда ўрганиш мумкин?

Жавоб: Камондан отиш сирларини «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамиятида ўрганиш мумкин. Жамият маъмурияти Волгоград кўчасидаги 81-уйда жойлашган. Ўзингизни қизиқтирган масала бўйича 77-06-46; 77-82-70 телефонларга қўнғироқ қилиб билишингиз мумкин.

ШАҲАРГА — НАМУНАЛИ ЖАМОАТ ТАРТИБИ

ДРУЖИНА САФЛАРИ МУСТАҲКАМ

Ленин районида кўнгилли халқ дружиналари ва оператив комсомол отрядлари дружиначилари активининг слёти бўлиб ўтди.

Жамоат тартибини сақловчиларининг слёти ҳамиша қизиқарли ўтади. Бу ерда бўлган киши кийин вақтларда ҳамиша ёрдамга тайёр дружиначилар бор эканини яхши ҳис этади.

Район кўнгилли халқ дружиналари 102 та бўлиб, улар ўз сафларида деярли 7 минг дружиначиларни бирлаштирган. Темирйўлчилар маданият саройида бўлиб ўтган анъанавий тантанали слётга уларнинг энг активлари йиғилишди. Булар ўз ишлари бўлишига қарамай, баъзан эса чарчаганликларига қарамай, ишдан кейин кечқурун шаҳар микрорайонлари, кўчалари ва жамоат жойларда тартибни сақлаш учун навбатчиликка чиқадилар. Ўз оталикларидаги «тарбияси қийин» ўсмирларни тарбиялайдилар, жиноятчилик, безорилик, ичкиликбозлик, текинхўрликка қарши курашадилар.

Слёт қатнашчилари орасида яқинда темир йўл вокзали олдида йўлтўсарни қўлга олишда ўзларини кўрсатган «Ташхозкультторг» дружиначилари Х. Зиямуҳамедов, М. Файзиев, А. Қирғизбоев бор. Шунингдек слётда «Учқун» ишлаб чиқариш бирлашмаси дружиначилари М. Жалилов, Т. Болтабоев ва Э. Ҳакимов қатнашдилар. Улар яқинда илгари ҳам судланган безорини тартибга чақириб қўйишди.

Ахлоқ қоидаларига хилоф кўринишларга қарши курашнинг энг қийин ва масъулиятли участкаларида,— деб таъкидланди слётда Ўзбекистон Компартияси Ленин район комитетининг иккинчи секретари Х. К. Муҳитдиновнинг докладида, — биринчи қаторда коммунистлар ва комсомоллар боришмоқда. Район дружинасининг ярмини ана шундай кишилар ташкил этишади. Бу дружинанинг ҳаётчанлиги ва кучи гаровидир.

Ўз кўнгилли халқ дружиналари ва дружиначиларнинг оператив комсомол отрядлари иш тажрибаси ҳақида слётда «Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси дружинаси командири А. Шиндин, республика геология министрлиги тажриба-методика экспедициясидан А. Аҳмадшоев, электронтехника заводи бош директори ўринбосари А. Ефимов сўзлаб беришди. Жамоатчилик ташкилотларининг ҳуқуқ тартиботини муҳофаза қилиш бўйича маъмурий органлар билан кундалик, яқин ҳамкорлигининг зарурлиги ҳақида район прокурори ўринбосари Б. Қодирова, район ички ишлар бўлими бошлиғи М. Мельников гапириб ўтдилар.

Энг яхши дружиначиларга тантанали вазиятда фахрий ёрлиқлар ва эсдалик совғалари топширилди.

Слёт қатнашчилари районнинг барча дружиначилари, меҳнаткашлари ва аҳолисига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/II да **Гурунг,** 27/IIда **Қиёмат қарз,** 28/IIда **Ун учинчи раис.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/IIда **Хизматингизга тайёрмиз,** 27/IIда **Гулсара,** (15.30, 19.30), 28/IIда **Дилафрўзга тўрт ошиқ,** (15.30), **Кулги кечаси** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/II да **Тинмасин соз,** 27/II да **Отасининг қизи,** 28/IIда **Баланд дорга осилма** (12.00, 15.00).

КИНО

25 ФЕВРАЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ИНЖЕНЕР ШУХОВ» —**Искра.**

«ҚИЗИЛ ДАФТАР»—**Қозоғистон**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЎТГАН КУН ФАКТЛАРИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 15, 18, 20.30).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» —**Искра** (17,20.00).

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

26, 27 ФЕВРАЛЬ, СОАТ 19.00 да

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси артистларининг

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Шариф СУЛТОНОВ, Мўътабар ЙЎЛДОШЕВА.

VI жаҳон фестивалининг лауреати

Отамурод ҲОЖИЕВ

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Обиджон ОДИЛОВ, Фотима БАРАТОВА, Абдуқодир ЮСУПОВ, Нодира АҲМЕДОВА, Ойхон ЁҚУБОВА, Таваккалхон ТУРСУНОВА, Хонзода АКБАРОВА.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Музика раҳбари — Азиз МУЛЛАХОНОВ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ҚАРИНДОШЛАРИНГИЗ ВА ТАНИШЛАРИНГИЗНИ ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ—8 МАРТ БАЙРАМИ БИЛАН ТАБРИКЛАШНИ УНУТМАНГ! ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ, ХАТЛАР, ОТКРИТКАЛАР, БАНДЕРОЛЛАР ВА ПОСИЛКАЛАР ЖЎНАТИШНИ СЎНГГИ КУНЛАРГА ҚОЛДИРМАНГ!

27 ФЕВРАЛЬ КУНИ

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ ИМТИЁЗЛИ ТАРИФДА (одатдагидан 50 процент арзон нархда).

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

ТОПШИРИШ МУДДАТИ КЎРСАТИЛГАН ТЕЛЕГРАММАЛАР: бошқа шаҳарларга жўнатиладиганлари —1 мартгача, маҳаллийлари 6 мартгача қабул қилинади.

— Адресларда албатта олти рақамли почта индексини, шаҳардан сўнг, алоқа бўлимини ёзиб кўрсатинг.

— Олти рақамли почта индексини конвертнинг чап томонидаги катакларга стиллашган рақамлар билан, адресда эса алоқа бўлими номерини ёзинг.

Жўнатувчининг адресида ҳам «ТОШКЕНТ» сўзидан олдин алоқа бўлими номерини ёзишни унутманг.

Бандеролларда, қимматбаҳо хатларда, посилкаларда ва пул жўнатмаларида адресдан олдин олти рақамли индекси оддий ҳарфлар билан ёзилади.

Телеграммаларда фақат жўнатувчига ва адресатга хизмат кўрсатувчи алоқа бўлими номерини кўрсатинг.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1982—83 ўқув йилига

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

автомобиль кранининг ҳайдовчиси, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганлар (3 классли) «С» категориядаги гувоҳнома олиш учун ўқийдилар;

автослесарь, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер ҳайдовчиси, сувоқчи-бўёқчи, дурадгор, сантехник, электр слесарь, электр пайвандловчи.

Ўқиш муддати: 10 синф ҳажмида маълумотли йигитлар ва қизлар учун 6 ойдан бир йилгача, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун эса — 3 йил.

10 синф ҳажмида маълумотли ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия, сантехник ва электр слесарлар—65 сўм, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар. 3 йил муддат билан ўқийдиган ўқувчилар исталган олий ўқув юртига кириш ҳуқуқини берадиган ихтисослик ва ўрта маълумот бўйича диплом оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий, ўрта ўқув юртларига имтиёзли шароитларда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирувчилар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртида ёғоч ўймакорлиги, фото тўгараклари, вокаль-чолғу ансамбли ва бошқалар ишлаб турибди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак бўлади: директор номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, справкалар: турар жойдан, медицина (286-форма), автомобиль крани ҳайдовчилари автомашиналар ҳайдаши учун 6 та фотосурат (4х5 см).

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача (якшанбадан ташқари) қабул қилинмоқда.

Адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь районн, Хуршид кўчаси, 83-уй, (48-автобус, 23, 27, 10-трамвайлар, 10-троллейбуснинг «Лабзак» бекати. Телефон 41-38-22.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун

«А» КЛАССИНИНГ БИРИНЧИ ЛИГАСИДАГИ КОМАНДАЛАР ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

26— 27 ФЕВРАЛДА

«ДИНАМО» (Минск) — «БИНОКОР» (Тошкент).

2 —3 МАРТДА

«БУРОН» (Воронеж)— «БИНОКОР» (Тошкент).

20 — 21 МАРТДА

«ТОРПЕДО» (Усть Каменогорск) — «БИНОКОР» (Тошкент).

24 — 25 МАРТДА

СКА (Новосибирск) —«БИНОКОР» (Тошкент).

Учрашувлар шанба ва якшанба кунлари соат 17.00 да, бошқа кунлари эса соат 18.30 да бошланади.

БИЛЕТЛАР МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИ КАССАЛАРИДА СОТИЛМОҚДА.

«Болалар дунёси» шодлик ҳадя этади

Ёрқин ва қизиқарли ўйинчоқ боланинг фикрлашини ривожлантиради ва эстетик дидини шакллантиради. Ўйинчоқ унинг учун энг яхши, энг қимматли совға. Ўйнаш давомида у ўрганади, қуради, конструкция қилади. У фантазияга берилади, орзу этади, ижод қилади.

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ»ДА ЭНГ КИЧИКЛАР ВА МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАР УЧУН ЎЙИНЧОҚЛАР МАВЖУД. Юмшоқ кийимли, бахмал қопламали, металлдан ишланган, пластмассали, пуфланувчан (қўғирчоқлар, айиқчалар, итлар, қуёнлар, мушуклар, шерлар, самосваллар, юк ташийдиган, енгил автомобиллар, самолётлар, мебеллар, идиш-товоқлар набори, стол ўйинлари).

Канцелярия моллари ва ўқув-ёзув қуроллари бўлимида сиз қуйидагиларни харид қилишингиз мумкин: альбомлар, ручкалар, дафтарлар, папкалар, портфеллар.

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ»ГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ.

«Болалар дунёси» чакана-савдо фирмаси.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

25 ФЕВРАЛЬ— ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.30 «Халқ оҳанглари». 18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Давлат ва касаба союзлар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 19.55 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Кўл узра соната». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Шлёнск» (ПХР) Давлат халқ ашула ва рақс ансамблининг концерти. 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 «Муҳаббат дарёси». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Киев).

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Ўз-ўзингга буйруқ бер». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 19.50 Ҳужжатли фильмлар программаси. 20.00 Волейбол бўйича СССР чемпионати. Хотин-қизлар. «Динамо» (Москва) — МАСК. 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 СССР халқ артисти Б. Штоколов концерти. 21.10 Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК— АСК (Ленинград).

Ўзбекистон телевидениесининг программаси.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Ўғирланган ой», «Тугун кўтарган бола». Болалар учун мультфильмлар. 18.30 Ўзбекистон комсомолининг XXII съезди олдидан. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Конференция делегатлари сўзлайдилар». 19.00 «Бизнинг интервью». Кўрсатувда Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция генерал-майори И. Ғ. Сатторов иштирок этади (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ижод саҳифалари». К. Федин. Ёзувчи туғилган куннинг 90 йиллигига. 20.30 «Ахборот». 20.50 И. Охунбобоев номидаги Андижон область музикали драма театри солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Озод Ватанимиз, ортсин шон-шуҳратинг». СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикаларнинг телевизион фестивали. Ленинград телевидениесининг программаси. Кўрсатув тугагач— Кўрсатувлар программаси.

26 ФЕВРАЛЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 «Время». 9.40 «Кўл узра соната». Бадиий фильм. 11.15 Совет Иттифоқи Давлат академик симфоник оркестрининг концерти. 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Болалар ҳовлида ўйнасин учун». Телевизион ҳужжатли фильм (Горький шаҳри). 15.30 «Москва ва москваликлар». 16.00 Концерт. 16.35 «Чорвачилик — зарбдор фронт». Самарқанд областида йирик шохли қорамолларни етиштириш тажрибасидан. 16.55 Чанғи спорти бўйича жаҳон чемпионати. Эркаклар. 4х10 км.

17.45 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Гўзал Василиса». Бадиий фильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Муаммолар—изланишлар—ечимлар». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский олиб боради. 20.45 «Халқ оҳанглари». 21.00 «ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШДАН КЎРА МУҲИМ ВАЗИФА ЙЎҚ». ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГФРга ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМ ПРЕМЬЕРАСИ. 21.30 «Время». 22.00 «Қувноқ йигитлар». Ёшлар программаси. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 Чет эл эстрадасининг куй ва оҳанглари.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Қишлоқ янгиликлари». 19.50 «Қорачой дараларида». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 Сув полоси бўйича СССР чемпионати. Ҳарбий-Денгиз Флотининг Марказий спорт клуби— «Динамо». (Москва). 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 Ҳужжатли фильм. 21.00 А. Глазнов. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун концерт. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР кубоги. «Шахтёр» (Донецк) — «Динамо» (Москва). Сочидан олиб кўрсатилади. 23.30 Чанғи спорти бўйича жаҳон чемпионати. Икки кураш. Трамплиндан сакраш.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Рус адабиёти. Л. Н. Толстой. «Балдан сўнг». 12.00 «Мен севган шаҳар». Ҳужжатли фильм. 12.30 Рус адабиёти. М. Шолохов ижодининг обзори. 13.00 «Касблар ҳақида ҳикоялар». 13.30 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак».

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Мактаб ўқувчилари учун. «Биз рақсга тушамиз» (такрорий). 18.45 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Биринчи лига командаларининг финали. «Университет» (Тошкент) — «Уралмаш» (Свердловск). Теннис саройидан репортаж (ёзиб олинган). 19.15 «Ахборот» (рус). 19.30 «Халқ контроли экрани». 20.00 М. Турғунбоева номидаги хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» халқ рақс ансамблининг концерти. 20.40 «Ахборот». 21.00 Москва. «ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШДАН КЎРА МУҲИМ ВАЗИФА ЙЎҚ». Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГФРга ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМ ПРЕМЬЕРАСИ. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Дунё воқеалари». 22.30 «Қирол Лир». Бадиий фильм. 1-серия. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг

8-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

бухгалтерлар, кассирлар, меҳнат ва иш ҳақи бўлимига инженерлар, катта прораблар, мастерлар, электр пайвандчилар, сувоқчилар, бўёқчилар, ғишт терувчилар, бетончилар, ёрдамчи ишчилар.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ БЎЛИМИГА

юкларни қабул қилиб топширувчилар, поезд тузувчиларнинг ёрдамчилари, стрелка пости навбатчилари, ҳаракат тезлигини регулировка қилувчилар, тепловозлар ремонти бўйича слесарлар, газ-электр пайвандчилар, токарлар, шоферлар, юк ташувчилар, ҳамма касбдаги қурувчилар, машинист ёрдамчилари.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар. Меҳнат отпускаси вақтида ишловчига ва унинг қарамоғидаги икки кишига бепул темир йўл билети берилади.

«ЎЗБЕКИСТОН» ТАБИИЙ ВА СУНЪИЙ ЧАРМ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

асбоб-ускуналар ремонти бўйича слесарлар, ёрдамчи ишчилар, тракторчилар, катта табелчилар, техника хавфсизлиги бўйича катта инженер, инженер-конструкторлар.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

инженерлар ва техник-картографлар, технолог, печатниклар; ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи, йўнувчи, ёрдамчи ишчилар, муқовасозлар, слесарь-сантехниклар, операторлар.

ЛЕНИН РАЙОН ТАШКИЛОТЛАРИГА

автогрейдерлар, бульдозерларнинг машинистлари, омбор ишчилари, ГО ва махсус ишлар бўйича инженер, омбор мудири.

Ишга бориш ва ишдан қайтишда хизмат кўрсатиш транспортидан фойдаланилади.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

тaралар ремонти бўйича ишчилар, деталларни йиғувчилар, ёғочни қайта ишлаш бўйича станокчилар, электр монтёрлар, ремонт ва металл конструкцияларни созлаш бўйича слесарлар, газ-электр пайвандчилар, машинистлар.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМА ОЛИШ ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

МАРКАЗИЙ пункти —Пролетар кўчаси, 4- уй, 3-подъезд, 5-хона.

ЛЕНИН район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

ОКТЯБРЬ район пункти —У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ЧИЛОНЗОР район пункти — 2-квартал, 3-уй.

ФРУНЗЕ район пункти—Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.

ҲАМЗА район пункти — М. Хасанов кўчаси, 3-уй.

КУЙБИШЕВ район пункти —К. Маркс кўчаси, 49-уй.

КИРОВ район пункти —Энгельс кўчаси, 89-уй.

С. РАҲИМОВ район пункти —Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. ИКРОМОВ район пункти — 22-квартал, 13-уй.

СЕРГЕЛИ район пункти — Спутник, 2-квартал, 69-уй.

ХОЛОДИЛЬНИКДАГИ... «ДЕНГИЗ ГАСТРОНОМИ»

Агарда холодильникда балиқ консервалари бўлса, меҳмонлар ҳар қанча кутилмаганда келишса ҳам, уй бекаси бунга тайёр бўлади. Улардан тезда бир ёки бир неча хил салат, бутерброд, паштет тайёрлаш мумкин. Хушхўр шўрва ёки иккинчи таом тайёрлаш учун эса атиги 15-20 минут керак бўлади.

Қандай консерваларни танлаш керак?

Балиқчилик саноати жуда кўп хилма-хил консерваларни ишлаб чиқармоқда. Ёғли ва ёғ қўшилган, томат қўшилган, сабзавотлар қўшилган консервалар шулар жумласидандир. Ёғ қўшилган димланган скумбрия—буғда пиширилган балиқдир. Бу консерва ниҳоятда хушхўр бўлиб, мурч ва бошқа зираворлар қўшилгани учун хушбўй ҳид таратади. «Ёғда қовурилган ставрида» консерваси эса хушхўр ҳамда тўйимлидир. Сабаби балиқ икки марта ёғга сингдирилади — биринчи марта ставрида қовурилаётганда ва иккинчи марта уни консерва банкасига жойланаётганда.

«Ёғдаги сардина» консерваси ҳам шуҳрат қозонган. Уларни майда балиқлар оиласига мансуб бўлган балиқлардангина тайёрлашмайди. Бу мазали газак консерва килькадан, Атлантика сардинасидан, салакадан, шунингдек иваси балиғидан тайёрланади. Уларни аввалига тузлашади, сўнгра дудлаб, тозаланган ўсимлик мойи, ёки камёб ўсимлик мойлари аралашмаси қўшиб аралаштиришади, темир қутиларга жойлаб, сўнгра стерилизация қилишади. Сардинанинг мазали бўлиши учун консервани тайёр бўлгандан сўнг олти ой сақлашади. Ана шу вақт ичида балиқ «етилади».

Бундай консервалар бутерброд, яхна газаклар тайёрлаш учун мосдир. Уларга лимон ва кўк петрушка қўшилса кифоя.

Ёғ қўшилган табиий скумбрия деганда биз ўз ёғида пиширилган балиқдан тайёрланган консервани тушунамиз. Скумбриянинг ўзига хос таъмини сақлаб қолиш учун ҳар бир банкачага балиқ бўлаклари билан бирга маълум қисмда туз, мурч ва зиравор қўшилади. Бу зираворлар балиқни янада хушхўр ва мазали қилади.

Ёғли балиқ консервалардан тайёрланадиган айрим таомларнинг рецептини тавсия этамиз:

Бир банка (скумбрия, ставрида ёки ёғли сардина) консервасига уч дона қайнаган сувда пиширилган тухум, бир бош саримсоқ пиёз.

Тухум, балиқ ва пиёзни майда тўғраб, банкадаги ёғ билан қорасиз. Салатдонга жойлаб, кўк петрушка ёки укроп билан безайсиз.

Ёғли ва томат қўшилган балиқ консерваларни Акмал Икромов район озиқ-овқат савдоси бўлимига қарашли магазинлардан харид қилиш мумкин.

Акмал Икромов район озиқ-овқат савдоси бўлими.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат, —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66: саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83 совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19. фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10: адабиёт ва санъат — 32-56-81: ахборот—33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32: хатлар — 33-29-70: эълонлар бўлими —33-81-42: нашриёт диспетчери 32-78-94: нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р— 07088. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, В-2524. Индекс 64691. 5 Р— 07092.